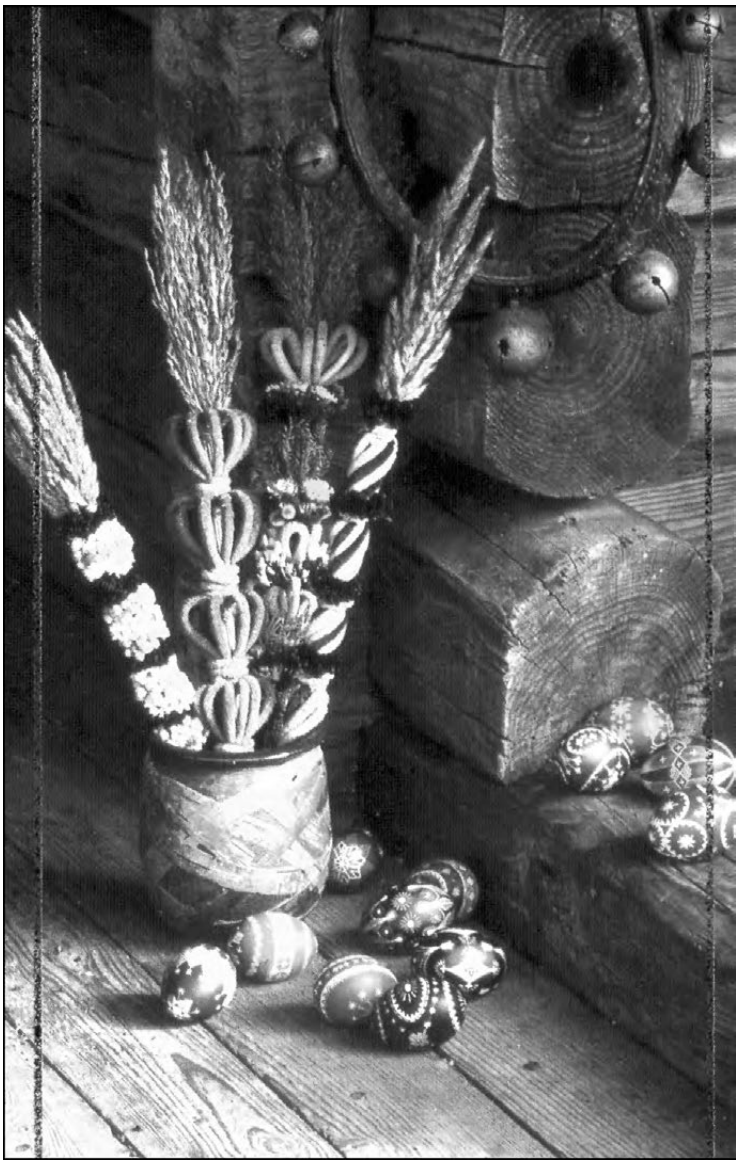

Visiems lietuviams linkime malonių Velykų švenčių!

EUROPOS ŠALIŲ VADOVAI SUPRANTA V.ADAMKAUS SPRENDIMĄ

Kelių Europos valstybių vadovai pareiškė suprantą prezidento Valdo Adamkaus poziciją nevykti į pergalės prieš nacius 60-mečio minėjimo iškilmes Maskvoje gegužės 9 dieną. Kelių valstybių vadovai net pripažino būtų buvę nustebinti, jei V. Adamkus būtų sutikęs vykti į Maskvą. Tai kovo 16 d. Lietuvos radijui sakė pats V. Adamkus, šiuo metu viešintis Izraelyje.

V. Adamkus Izraelyje, kur dalyvauja holokausto aukų pagerbimo renginiuose, kovo 15 d. taip pat susitiko su Vokietijos užsienio reikalų ministru Joshka Fischer, Švedijos premjeru Gran Persson, Nyderlandų Karalystės premjeru Jan Peter Balkenende, Danijos

ministru pirmininku Anders Fogh Rasmussen bei su kitais Europos šalių politikais.

"Visuose pasikalbėjimuose buvo parodytas visiškas Lietuvos pozicijos supratimas. Taip, kad pas mus sukeltas triukšmas, analizės, prielaidos ir visa kita, kad mes čia Europoje beveik nusikaltimą padarėme be pagrindo. Nė iš vieno Europos valstybės vadovo nesu išgirdęs jokio priekaišto. Priešingai, buvo parodytas supratimas", - sakė V. Adamkus.

Pasak prezidento, būta ir tokių kai kurių valstybių vadovų, kurie teigė, jog būtų nesupratę priešingo V. Adamkaus sprendimo dėl vykimo į iškilmes Maskvoje, nei kad buvo priimtas. "Neminint nei valsty-

bių, nei vadovų pavardžių, buvo keletas labai reikšmingų vadovų pasisakymų, kuriems širdyje aš padėkojau, nors to nepasakiau viešai - jie sakė, kad jei mano sprendimas būtų buvęs priešingas, būtų labai nustebę", - sakė V. Adamkus.

Prezidentas V. Adamkus paskelbė nevyksiąs į pergalės prieš nacius 60-mečio iškilmes Maskvoje ir gegužės 9-ąją visų žuvusiųjų atminimą pagerbsiąs Lietuvoje su savo tauta. Tokį patį sprendimą paskelbė ir Estijos prezidentas Arnold Ruutel. Latvijos prezidentė V. Vykė-Freiberga vienintelė iš trijų Baltijos šalių vadovų dar sausį yra pareiškusi, jog dalyvaus gegužės 9-osios iškilmėse Maskvoje. *ELTA*

“IŠVADUOJAMOJI KOMUNISTŲ MISIJA”

Maskva, kovo 13 d. (DELFI). Lietuvos ir Estijos vadovų atsisakymas dalyvauti gegužės 9 dieną Maskvoje vykšančiose pergalės prieš fašizmą 60-mečio iškilmėse vargu ar sukels rimtų pasekmių Rusijos santykiams su šiomis Baltijos valstybėmis, mano prezidento Vladimir Putin padėjėjas Sergej Jastržembski. Televizijos kanalo "Rossija" programoje "Veidrodis" atsakydamas į klausimą, kaip reaguojama į prezidentų Valdo Adamkaus ir Arnold Ruutel atsisakymą atvykti į Maskvą, S.Jastržembski sakė, kad "reakcija rami, nes kiekvienos valstybės suvereni teisė - spręsti, ar tos valstybės vadovybei dera vykti oficialaus vizito ir lankytis vienoje ar kitoje valstybėje".

Jo manymu, "kai į Maskvą atvyks daugiau kaip 50-ies valstybių vadovai, tarp jų JAV, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Ispanijos, Italijos vadovai, Vokietijos kancleris, vargu ar bus pastebėta, kad nėra dviejų vadovų".

Komentuodamas motyvus, dėl kurių dviejų Baltijos valstybių vadovai atsisakė atvykti į Maskvą, S.Jastržembski pažymėjo: "Niekas neneigia stalininio režimo nusikaltimų, represijų ir deportacijos, kurių

aukomis tapo daugelio tautų atstovai, tarp jų estai, lietuviai ir latviai, mes suprantame tuos jausmus, apie kuriuos kalbama Estijoje, Latvijoje ar Lietuvoje".

"Bet norima kur kas daugiau, to, su kuo mes kategoriškai negalime sutikti: ant vie-

no kurpalio užtraukti ir nacistinę Vokietiją, ir Sovietų Sąjungą, **užmirštant SSRS išvaduojamąją misiją**, jos vaidmenį išlaisvinant daugelį Europos tautų ir šalių iš nacizmo", - pažymėjo V.Putin padėjėjas. "Su tokiais šventvagiškais bandymais perrašyti istoriją mes negalime sutikti", - pabrėžė jis.

P.WOLFOWITZ – Į PASAULIO BANKO VADOVUS

JAV gynybos sekretorius pavaduotojas Paul Wolfowitz, vienas ryškiausių karo Irake šalininkų, pasirinktas JAV prezidento George W. Bush kandidatu į Pasaulio banko prezidentus, pareiškė Baltieji rūmai. G.W.Bush sakė pasirinkęs "patyrusį žmogų", kuris vadovavo didžiulei įstaigai - Pentagonui. Jis taip pat yra "įgudęs diplomatas", prisidėjęs prie globalios plėtros. P. Wolfowitz pakeis iš posto pasitraukusį James Wolfensohn.

JAV išdo departamentas anksčiau yra pareiškęs pageidavimą, kad naujasis Pasaulio banko prezidentas būtų patvirtintas dar prieš J. Wolfensohn birželį pasitraukiant iš posto, kuriame jis išbuvo 10 metų.

Tradiciškai Pasaulio banko (PB) vadovą renka Jungtinės Amerikos Valstijos, o Tarptautinio valiutos fondo vadovą - Europa. G. W. Bush pasiūlius

PB prezidentu P. Wolfowitz, šią kandidatūrą formaliai dar turi patvirtinti kiti PB nariai.

Dėl to gali būti ginčų. Europoje P. Wolfowitz laikomas itin kontraversiška asmenybe - būtent dėl karo Irake planavimo ir propagavimo. Bet G.W. Bush vadino P. Wolfowitz "geraširdžiu, padoriu žmogumi, kuris gerai dirbs Pasaulio banke".

P. Wolfowitz taip pat dažnai Kongrese kritikuodavo demokratams už tai, kad jis priešdavo karo Irake vaizdą "rožinė" spalva. Prieš JAV karių įsiveržimą jis, pavyzdžiui, sakė: "Mes turime reikalų su šalimi, kuri tikrai pati gali finansuoti savo rekonstrukciją ir gana greitai".

Jo tėvas po I-ojo pasaulinio karo atvyko iš Lenkijos, Kiti šeimos nariai nukentėjo žydų žudymuose. Paul Wolfowitz gimė Brooklyn, NY.

ELTA

ISLANDIJOS PREMJERAS: RUSIJA TURI PRIPAŽINTI SOVIETŲ REŽIMO ŽVĖRIŠKUMUS

Islandijos premjeras Halldor Asgrimsson pareiškė, jog Rusija turi susitaikyti su praeimi ir pripažinti sovietų režimo žvėriškumus, bei pažymėjo, kad ir pati rusų tauta patyrė didžiulių kančių per Antrąjį pasaulinį karą.

Laiške Latvijos prezidentei Vairai Vykei-Freibergai jis žada, kiek galėdamas, pateikti savo nuomonę Rusijos vadovams, pranešė prezidentės spaudos tarnyba. H.Asgrimsson pažymėjo, kad Latvijai 1945 metų gegužės 9-oji reikė naujos okupacijos pradžią, kai pasaulį padalijo geležinė uždanga, ir Latvijos bei kitų Rytų Europos šalių piliečiai tapo įkaitais. "Kai mes drauge švėsime Antrojo pasaulinio karo pabaigos ir nacių Vokietijos sutriuškinimo 60-metį, mes prisiminsime ir jūsų tautos kančias per prasidėjusį po to šaltąjį karą. Drauge dirbdami, mes galime sukurti pasaulį, kuriame nebus priimtina tokia tironija ir priespauda", - rašė laiške premjeras.

Jis pridūrė, jog Latvijos prezidentės sprendimas dalyvauti Pergalės dienos iškilmėse "rodo jūsų įsitikinimą, kad ateityje bus Europa taiki

ir klestinti, o Latvija joje vaidins svarbų vaidmenį". H.Asgrimsson pažymėjo, kad Latvija, Lietuva ir Estija visada užėmė islandų širdyse ypatingą vietą. "Mes tikime, jog ir Islandija suvaidino savo, nors ir kuklų, vaidmenį, padėdama Baltijos šalims atkurti savo nepriklausomybę. Trys Baltijos šalys galėjo dingti iš Europos žemėlapių, bet ne iš islandų širdžių, ir jie atsisakė pripažinti Baltijos šalių įjungimą į Sovietų Sąjungą", - rašė H.Asgrimsson.

V.Vykė-Freiberga, anksčiau pareiškusi, kad važiuos gegužės 9 dieną į iškilmes Maskvoje, išsiuntinėjo daugelio šalių vadovams deklaraciją, kurioje paaikškino, kad Baltijos šalyse sovietų armijos atėjimas 1944 ir 1945 metais reiškia ne tik išvadavimą nuo nacių, bet ir antrosios, Sovietų Sąjungos okupacijos pradžią.

Į deklaraciją griežtai reaguavo Rusijos URM, apkaltinusi Latvijos prezidentę skatinant nedraugiškus santykius tarp valstybių. Savo ruožtu daugelio Vakarų šalių vadovai jau pareiškė savo paramą Latvijos prezidentei.

DELFI

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Žydai Vilniuje pretenduoja į turtą už 600 mln. litų. Kasdien nekilnojamąjį turtą Vilniuje vertinantys ekspertai suskaičiavo, kad sostinėje žydų siekiamų susigražinti 128 objektų vertė siekia mažiausiai 600 milijonų litų. Tokie milžiniški skaičiai susidarytų net neįvertinus pastatų būklės, į juos sudėtų investicijų ir žemės kainos, rašo dienraštis *Respublika*. Verslininkai, į kurių valdomus pastatus pretenduoja žydai, neslepia savo nuosavybę ginšiantys visais įmanomais būdais ir net galvoja apie mūšius Europos teismuose. Tarp brangiausių objektų, į kuriuos pretenduoja žydai, pasak Respublikos, yra koncernui "MG Baltic" priklausantis pasatatas Gedimino pr. 21, kur įsikūrusi naujienų agentūra *ELTA* ir "Olympic Casino". Taip pat 12,5 hektarų sklypas Olandų gatvėje, pastatas Didžiojoje g. 39, kur įsikūres viešbutis "Domina plaza". Pylimo g. 21 name įsikūręs prabangus itališkas restoranas "Sorrento. Žydai taip pat reiškia teises į Stiklių g. 8 esantį namą, kuriame įsikūręs restoranas "Lokys". Taip pat reiškiamos teisės į 5 žvaigždučių viešbutį bei restoraną "Stikliai", esantį Gaono gatvėje. Pasak žydų, čia anksčiau buvo Kliočko maldos namai, rašo *Respublika*.

Seimo Darbo partijos frakcija siūlo sudaryti parlamente dar vieną Seimo laikinąją komisiją, kuri tirtų per KGB rezervininkų skandalą riboto naudojimo dokumento dingimo ir paviešinimo aplinkybes. Tokį nutarimo projektą, kurį remia įvairioms frakcijoms atstovaujantys 43 parlamentarai, Seimo posėdžių sekretoriате įregistravo Darbo partijos frakcijos seniūnė Loreta Graužinienė. Siūlyti sudaryti tokią komisiją paskatino paašikėjęs faktas, **kad vienas iš laikinosios komisijos, tyrusios Alfredo Pekeliūno, Arvydo Pociaus ir Antano Valionio buvimo SSRS valstybės saugumo komiteto rezervo sąrašuose faktus ir aplinkybes, narių negražino riboto naudojimo dokumento**. Nustačius nusižengusį laikinosios komisijos narį, negražinusį riboto naudojimo dokumento ir taip atskleidusį tarnybos paslaptį, nutarimo projekte siūloma kreiptis į Generalinę prokuratūrą, kuri atliktų tyrimą. "Darbo partijos frakcija siekia išsiaiškinti, kas padarė šį nusižengimą", - teigia L. Graužinienė.

Seimo valdybai pateiktas siūlymas prilyginti opozicijos vadovo Andriaus Kubiliaus statusą Seimo pirmininko pavaduotojams. Jei tokiems siūlymams būtų pritarta, jis gautų tokį patį atlyginimą, kaip parlamento vicepirmininkai - 5.590 litų. Be to, būtų įsteigtas naujas Seimo opozicijos pirmininko patarėjo etatas (apie 3.522 litai algos). Per metus Seimo opozicijos lyderio veiklos finansavimas valstybei atsieitų papildomai apie 60 tūkst. litų. Paties A. Kubiliaus teigimu, opozicijai būtina sudaryti tinkamas sąlygas plėtoti veiklą. Tuo tarpu Seimo socialliberalų frakcijos seniūnas Vaclovas Karbauskis pasipiktino tokiais užmojais. Pasak jo, A. Kubilius ir dabar turi pakankamai galimybių plėtoti savo veiklą. V. Karbauskis pareiškė, kad "jeigu A. Kubilius siekia prisilyginti Seimo pirmininkui, tokiems norams nederėtų pritarti".

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, susitikęs su Lietuvos nuolatine atstove prie UNESCO, ambasadore Ina Marčiulionyte, domėjosi Lietuvos paveldo išsaugojimo problemomis. Seimo vadovas domėjosi, kiek pagrindo turi žiniasklaidoje pasirodžiusi informacija dėl galimo Vilniaus senamiesčio išbraukimo iš UNESCO pasaulio paveldo sąrašo, aptarė kitų į UNESCO sąrašą įtrauktų Lietuvos paveldo objektų apsaugos problemas. A. Paulausko nuomone, ypač svarbu, kad Lietuvos sostinė Vilnius ir toliau išliktų pasaulio paveldo sąrašė, o miesto plėtra nesukliudytų išsaugoti autentiško Lietuvos paveldo. "Ne paveldas turi taikytis prie verslo, o verslas prie paveldo", - pabrėžė A. Paulauskas. A. Paulauskas ir I. Marčiulionytė taip pat aptarė būtinybę paspartinti Paveldo įstatymo rengimą, už kurį atsakinga Kultūros ministerija.

Lietuvoje dirbantiems studentams neribojamas darbo valandų skaičius. Skirtingai nei kitose Europos šalyse, jie gali pretenduoti į valstybės paskolas ir stipendijas. Pagal dirbančių studentų skaičių Lietuva nei pirmauja, nei atsilieka. Mūsų šalyje dirba nuo 50 iki 60 proc. studentų. Mažiausiai dirbančio ir kartu studijuojančio jaunimo - 11-20 proc. - Švedijoje, Prancūzijoje, Portugalijoje ir Ispanijoje. Daugiausiai - nuo 71 iki 80 proc. Kipre, Nyderlanduose, Norvegijoje ir Šveicarijoje. Skirtingai nei Lietuvoje, daugumoje šalių studentų darbo tvarka reglamentuota. Pavyzdžiui, Danijoje ribojamas pinigų kiekis, kurį gali uždirbti studijuojantis jaunuolis. Uždirbantys daugiau nei šioje šalyje leidžiama, turi gražinti valstybės skiriamą stipendiją. Švedijoje taip pat ribojamas studentų uždarbis, tačiau gaunantys didesnes algas nei nustatyta netenka teisės į paskolą. Graikijoje, Olandijoje, Vokietijoje ir Kroatijoje ribojamas studentų darbo valandos. Norintys užsidirbti portugalai negauna stipendijos.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

RUSIJOJE GYVAS STALINO LAIKŲ MELAS

Rusija eilinėje Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos sesijoje kels klausimą dėl "Latvijoje ir Estijoje tebesitęsiančio nacistų parankinių liaupsinimo, taip pat tautinių mažumų diskriminavimo tose šalyse". Apie tai informavo Rusijos delegacijos vadovas, užsienio reikalų ministro pavaduotojas Jurij Fedotov Ženevoje prasidedančios šios komisijos 61-osios sesijos išvakarėse. "Mes labai susirūpinę, kad Ryga ir Talinas ir toliau liaupsina nacistus, viena vertus, ir persekioja veteranus antifašistus bei buvusius sovietinių teisėsaugos organų darbuotojus - antra vertus".

Visiškai akivaizdu, pabrėžė viceministras, jog "bandoma perrašyti Antrojo pasaulinio karo istoriją ir ignoruoti tarptautinę teisę paisant tik savo nacionalistinės ideologijos". "Manome, kad toks autoritetingas JT organas, kaip Žmogaus teisių komisija, negali ir neturi ignoruoti minėtų nerimą keliančių simptomų, liudijančių apie akivaizdų ligos židinį pačiame Europos centre", - sakė J.Fedotov.

Jis pranešė, jog Rusijos de-

legacija ketina "aktyviai panaudoti ŽTK tribūną, kad atkreiptų tarptautinės bendrijos dėmesį į neigiamą humanitarinę padėtį Latvijoje ir Estijoje, konkrečiai, į šių valstybių valdžios vykdomą atviro ne pagrindinių gyventojų diskriminavimo politiką".

"Nei Rusija, nei tarptautiniai ekspertai nekelia Latvijai ir Estijai kokių nors neįvykdomų reikalavimų. Kalbama apie tai, kad šios valstybės turi laikytis visuotinai pripažintų standartų žmogaus teisių srityje, konkrečiai, dėl mažumų

teisių gynimo", - kalbėjo Rusijos delegacijos vadovas.

Svarbiausia problema, jo nuomone, ta, "kad rusakalbiai gyventojai masiškai neturi pilietybės, ir tai neleidžia jiems naudotis visomis pagrindinėmis žmogaus teisėmis ir laisvėmis".

"Esame įsitikinę, kad pilietybės neturinčių 480 tūkstančių Latvijos gyventojų ir 160 tūkstančių Estijos gyventojų problemos užkonservavimas - rimtas ir ilgalaikis demokratijos trūkumas", - pabrėžė J.Fedotov.

Slovakijoje vis dar buvo rodoma George W. Bush ir Vladimir Putin draugystė (*plačiau – redaktoriaus straipsnyje 3 puslapyje*).

Reuters nuotr.

RUSIJA VĖL ŽADA 10 MLN. DOL. UŽ INFORMACIJĄ

Rusijos federalinė saugumo tarnyba (FST) oficialiai patvirtino, jog už informaciją apie čečėnų lauko vado Šamil Basajev buvimo vietą bus išmokėta 10 milijonų dolerių, kaip kad buvo padaryta Aslan Maschadov atveju, ir bus užtikrintas informatorių saugumas. Tai žurnalistams pareiškė FST ryšių su visuomene centro viršininkas Sergej Ignačenko.

Kiek anksčiau FST oficialiai paskelbė, kad už informaciją apie čečėnų prezidentą

Aslan Maschadov, kuris, anot tarnybos, buvo nukautas kovo 8 d. per specialią operaciją Čečėnijos Tolstoj Jurto gyvenvietėje, buvimo vietą anksčiau žadėtas atlyginimas jau išmokėtas.

"Asmenims, pateiksiantiems informaciją, kuri padės rasti ir padaryti nekenksmingą Š. Basajev, pagal liudytojų apsaugos įstatymą taip pat bus užtikrintas visiškas asmeninis saugumas", - pažymėjo FST atstovas.

ELTA

kaltimais, tarp jų žmonių žudymu ir betikslu materialinių vertybių naikinimu, sakė tribunolo atstovė. Jie kaltinami dėl trijų karo papročių ar įstatymų pažeidimų, kurie buvo įvykdyti per Makedonijos saugumo pajėgų ataką šiauriniame sostinės Skopjės pakraštyje esančiame Liubotno kaime 2001 metų rugpjūtį.

L. KUČMAI JOKIŲ GARANTIJŲ

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenko nedavė "jokių garantijų" buvusiam šalies prezidentui Leonid Kučma, kad jis bus apsaugotas nuo galimo baudžiamojo persekiojimo tiriant opozicijos žurnalisto Georgij Gongadzė nužudymo bylą, - cituoja prezidento žodžius jo spaudos tarnyba. "Kiekvienas Ukrainos pilietis yra lygus prieš įstatymą, ir kiekvienas, pažeidęs įstatymą, turi atsakyti

pagal įstatymą", - pabrėžė V. Juščenko. Tuo pat metu jis pareiškė neketinas pradėti "raganų medžioklės" ir "nesąs bet kokių politinių persekiojimų, taip pat ir nukreiptų prieš savo oponentus, šalininkas".

Generalinės prokuratūros atstovai pranešė, kad tirdami šią nužudymo bylą kovo 16 d. tardytojai apklausė buvusį prezidento administracijos vadovą, dabartinį parlamento pirmininką Volodymyr Lytvyn. Dėl kai kurių kitų nagrinėjamų bylų buvo apklausti buvę prezidento administracijos vadovas Viktor Medvedčuk ir buvęs Centrinės rinkimų komisijos vadovas Sergej Kivalov. Tardytojai apklausė ir buvusį prezidentą Leonid Kučma.

Kovo 16 d. išspausdintame interviu buvęs prezidentas taip pat pareiškė, jog negavo iš

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slaptyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KREMLIUS ATVERIA AKIS VAKARAMS

JAV prezidentas George W. Bush savo antrąją prezidentavimo kadenciją pradėjo užsienio politikos klausimų sprendimu su Europa. Jo vizitui buvo skiriamas didelis dėmesys, ką jis sakys Briuselyje, o ypač Slovakijoje, kai susitiks su Rusijos prezidentu Vladimir Putin. Prieš šį susitikimą buvo jaučiama griežtesnė Washingtono pozicija Rusijos atžvilgiu.

Susitikimo išvakarėse JAV ir Rusijos komentatorių grupė paskelbė atvirą laišką Amerikos prezidentui, kuriame reiškiamas susirūpinimas, kad santykiai blogėja. Žurnalas *Newsweek* aptaria Rusijos valdžios padėtį, kad jos prezidentas nebeapsitiki savo patarėjais. Jo patarėjų ratas sumažėjo iki dviejų grupių po šešis žmones ir iš jų trys įeina į abi grupes. Viena grupė pirmadieniais aptaria ekonominę ir socialinę politiką, o kita šeštadieniais – Rusijos saugumą. Tačiau svarbiausi sprendimai slepiami ir nuo jų. Tik keturi žmonės, kaip teigia žurnalas, buvo informuoti apie V. Putin sprendimą premjeru skirti Briuselyje dirbusį KGB valdininką M. Fradkov. Rusijoje skelbiama, jog Vakarai supa ją ir pajuokia rinkimus Irake. Maskva neseniai sutriuškino “Jukos” bendrovę, pakeitė sričių gubernatorių rinkimus jų skyrimu iš Kremliaus, didėja varžtai žiniasklaidai ir valdžia priklauso nuo vieno žmogaus. Washingtonas tai laiko ne nukrypimu nuo demokratijos, bet jos atsisakymu. Rusijos prezidento šalininkai nesugeba paaiškinti daug jo diplomatinį klaidų. Net nesulaukęs oficialaus pranešimo apie Ukrainos rinkimus, pasveikino savo žmogų su pergale, kuriam padėti laimėti rinkimus buvo net du kartus atvažiavęs į Ukrainą. Surengė oro uoste susitikimą su kadenciją baigiančiu prezidentu L. Kučma vien tam, kad paskelbtų, jog būtina išsaugoti Ukrainoje Rusijai palankią valdžią. Pagaliau Rusija atsisako išvesti savo kariuomenę iš Gruzijos ir Moldovos. Kremlius taip pat nekreipia dėmesio į raginimus Čėčėnijos problemą išspręsti politiniu būdu – suteikti laisvę čėčėnams.

Toks elgesys primena Kremliaus veiksmus Lenkijoje ir Vengrijoje 1956 metais, kai Maskva įsakė jų komunistams pasikviesiti “internacionalinę pagalbą”, kuri išlaikytų Sovietų Sąjungai ten palankę valdžią. Bet Kremlius pastaruoju metu reiškiasi absurdiškais pareiškimais, tvirtindamas, kad Baltijos valstybės nebuvo prievarta Stalino režimo įjungtos į Sovietų Sąjungą. Slovakijos radijui ir televizijai Rusijos prezidentas pareiškė, jog Molotovo-Ribbentropo paktą Sovietų Sąjunga pasirašė norėdama “apsaugoti savo interesus ir savo sienų saugumą”. Taigi, Hitlerio ir Stalino Europos dalybos, kurias pareiškė šis paktas, V. Putin yra pateisinamas. Nepaisant to, kad 1989 metais Sovietų Sąjungos liaudies deputatų suvažiavimas pasmerkė to pakto slaptuosius protokolus ir paskelbė juos negaliojančiais.

Vakarų politologai jau rašo: gal demokratą vaidinantis V. Putin visą laiką veidmainiauja? Vis dažniau primenama, kad Rusija niekada neatsisakė imperinės politikos savo kaimynų atžvilgiu ir vis žada panaudoti jėgą Gruzijoje. Kaip galima juo pasitikėti, jei W. G. Bush pritaręs nepadėti Iranui įsigyti branduolinę programą, vos grįžęs į Maskvą, tuoj pasirašė sutartį su Iranu dėl atominės programos įgyvendinimo. Po šio susitikimo Slovakijoje, dabar turbūt, JAV prezidentas norėtų, kad niekada nebūtų pasakęs tų žodžių: “pažvelgiau jam į akis ir išvydau sielą žmogaus, kuriuo galima pasikliauti”.

O mes dėkojame Lietuvos prezidentui, kad atsisakė priimti Kremliaus valdovo kvietimą.

Redakcija visiems linki malonių Velykų švenčių!

S. Tūbėnas

ŠIMTAI LIETUVOS POLICININKŲ RENKASI RUSIJOS AUKŠTĄSIAS MOKYKLAS

Šimtai Lietuvos policijos pareigūnų studijuoja Rusijos aukštosiose mokyklose, nors dalies jų veikla Lietuvoje yra neteisėta ir jos laikomos rusiškojo mentaliteto formavimo židiniu, skelbia dienraštis *Kauno diena*.

Pasak dienraščio, policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius pripažįsta, kad tai yra tam tikra terpė Rusijos specialiųjų tarnybų pareigūnams paveikti mūsų šalies policininkus ir juos daryti priklausomus nuo svetimos valstybės.

Policijos departamento Personalo valdybos duomenimis, šiuo metu 92 šalies policijos pareigūnai studijuoja Rusijos aukštosiose mokyklose. Populiariausios - Maskvos valstybinis industrijos universitetas, Maskvos naujasis teisės institutas, Kaliningrado teisės institutas ir Baltijos rusų institutas.

Policijos departamento Personalo valdybos viršininko Stasio Avižinio teigimu, dar beveik dvigubai tiek policijos pareigūnų jau yra baigę šias Rusijos aukštąsias mokyklas.

Pareigūnas dienraščiui nurodė kelias priežastis, dėl kurių Lietuvos policijos pareigūnai renkasi kaimyninės šalies aukštąsias mokyklas. “Policininkai įvertina įvairias aplinkybes. Pavyzdžiui, atsižvelgia į tai, ar aukštoji mokykla veikia tame mieste, kuriame jie ir dirba. Mažiau lėšų išleidžiama kelionei. Be to, patys policininkai moka už studijas, todėl renkasi ir pagal įmokų už studijas dydį”, - svarstė Personalo valdybos viršininkas.

(Atkelta iš 2 psl.)

naujosios Ukrainos valdžios jokių neliečiamumo garantijų, kurios jam ir nereikalingos, nes jis nesijaučia esąs susijęs su G.Gongadzė nužudymu 2000 metais.

KINIJA NELEIS TAIVANUI ATSISKIRTI

Kinija niekada neleis, kad Taivano sala oficialiai nuo jos atsiskirtų, pareiškė šalies Užsienio reikalų ministerijos vadovas Li Jaosing, kuris lankosi Bosnijoje. “Taivasas yra neliečiama Kinijos dalis”, - sakė ministras ir pridūrė, esą salos prisijungimo prie žemyno nori dauguma kinų ir taivaniečių. Kinija priėmė “teritorinio vientisumo” įstatymą, kuris leidžia panaudoti jėgą, jei Taivasas paskelbs nepriklausomybę.

KIRGIZIJOS OPOZICIJA TĘSIA AKCIJAS

Kirgizijos opozicija, kuri pralaimėjo kovo 13 d. vykusius prieštarigai vertinamus parlamento rinkimus, tęsia

Policijos departamento Personalo valdyba, norėdama išsiaiškinti, ar policijos pareigūnų įgytas diplomą yra pripažįstamas Lietuvoje, kryptais į Studijų kokybės vertinimo centrą. Jo vadovas Eugenijus Stumbrys sako, kad jei minėtos aukštosios mokyklos neturi teisės Lietuvoje organizuoti studijų, vadinasi, ir jų išduoti diplomai neteisėti.

Savo ruožtu **Švietimo ir mokslo ministerija įspėja**, kad Maskvos valstybinis industrijos universitetas, Maskvos naujasis teisės institutas neturi leidimo organizuoti studijas ar užsiimti kita su studijomis susijusia veikla Lietuvoje. “Turime duomenų, kad šios aukštosios mokyklos Lietuvoje veikia nelegaliai. Viskas, ką jos daro Lietuvoje, yra nelegalu”, - tikino Studijų kokybės vertinimo centro vadovas E. Stumbrys.

Jo nuomone, reikėtų nedelsiant nustatyti priežastis, dėl kurių susiklostė tokia situacija. “Man nesuprantama, kaip valstybės pareigūnai studijuoja nelegaliai ir dar mokslo įstaigose tos valstybės, kuri nepriklauso mūsų ekonominio ir politinio integravimosi erdvei. Kyla natūralus klausimas - kodėl tie žmonės nori studijuoti Rusijos aukštosiose mokyklose? Į tai turėtų atsakyti tam tikros institucijos”, - teigė E. Stumbrys.

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Alvydas Sadeckas mano, kad tokią situaciją turėtų įvertinti policijos generalinis komisaras ir vidaus reikalų mi-

protesto akcijas ir net paėmė du šalies tarnautojus įkaitais, pranešė Kirgizijos VRM.

Anot ministerijos, Talo mieste 3 tūkst. pralaimėjusio opozicijos kandidato į parlamentą Ravšan Šenbekov rėmėjų įkaitais paėmė regiono vadovą Iskender Aidarlijev ir dar vieną tarnautoją. Protestuotojai juos ketina paleisti po to, kai teismas priims sprendimą dėl rinkimų rezultatų teisėtumo.

Džalalabade, kuris yra pietinėje šios Vidurio Azijos respublikos dalyje, opozicijos demonstracijoje dalyvauja apie 4 tūkst. žmonių, kurie reikalauja prezidento Askar Akajev atsisistatydinimo.

Opozicija rinkimuose laimėjo nuo 4 iki 7 mandatų iš 75. Juos stebėję Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) atstovai pareiškė, kad antrasis Kirgizijos parlamento rinkimų turas neišvengė “didesnių nusižengimų”, nors po pirmojo turo

nistras. “Turi būti išsakyta griežta ir aiški pozicija šiuo klausimu”, - įsitikinęs parlamentarai.

Vidaus reikalų ministras Gintaras Furmanavičius nelinkęs įžvelgti kokių nors grėsmių. “Nemanau, kad mokyklas derėtų vertinti pagal geografinę padėtį. Čia reikėtų kalbėti apie tai, ar tos mokyklos turi leidimus organizuoti studijas Lietuvoje”, - tikino vidaus reikalų ministras.

Jis buvo nelinkęs komentuoti kai kurių ekspertų vertinimo, esą per aukštąsias mokyklas atitinkamos Rusijos struktūros gali skverbtis į Lietuvos policiją. “Išvadas darysime, kai gausiu tyrimo išvadas. Be to, pareigūnai, prieš patekdami į Vidaus reikalų ministerijos institucijas, dalyvauja atrankoje, todėl nesu linkęs komentuoti įvairių spėliojimų”, - sakė ministras.

Policijos generalinis komisaras **V. Grigaravičius** ir europarlamentaras **Vytautas Landsbergis** *Kauno dienai* tvirtino įžvelgią gerokai daugiau grėsmių bei pabrėžė, jog reikia imtis priemonių, kad policijos pareigūnai nebestudijuotų Rusijos aukštosiose mokyklose.

“Yra kelios problemos. Matome, kad policininkų studijos yra tam tikra terpė Rusijos specialiosioms tarnyboms daryti viską, kad pareigūnas būtų priklausomas nuo kaimyninės šalies, tačiau neturime teisinio pagrindo žmonėms uždrausti studijuoti Rusijos aukštosiose mokyklose”, - sakė V. Grigaravičius. *LGITIC*

kai kurie nesklandumai ir buvo pašalinti.

POPIEŽIUS PALAIMINO TIKINČIUOSIUS

Popiežius Jonas Paulius II trečiadienį pro langą palaimino Šv.Petro aikštėje susirinkusius tikinčiuosius - tai buvo pirmasis viešas jo pasirodymas po išrašymo iš ligoninės.

Popiežius keturis kartus peržegnojo maždaug tūkstantį aikštėje susirinkusių žmonių, tarp kurių buvo nemažai maldininkų iš jo gimtosios Lenkijos. Tikintieji jam plojo ir jį sveikino. Gana gerai atrodęs popiežius nemėgino kalbėti - veikiausiai laikėsi gydytojų patarimų pataupyti balsą, kad greičiau pasveiktų po vasario 24 dieną atliktos trachėjos atvėrimo operacijos.

Pasak maldininkų, pasirodęs popiežius jiems suteikė vilties, kad jo sveikata gerėja. Vatikano spaudos tarnyba teigė, kad nors popiežius ir ne visai išgijo, jis grįžo “toliau sveikti” į Vatikaną.

Kaune, Panemunės kapinėse vasario 26 d. Lietuvos Respublikos Seimo vardu pagerbtas Steigiamojo Seimo pirmininko, prezidento Aleksandro Stulginskio atminimas. Nuotraukoje LR prez. V. Adamkus ir LR Seimo pirm. A. Paulauskas.

Linos Žilytės nuotr.

SIŪLOMA NESKUBĖTI SUTEIKTI LITVAKAMS LIETUVOS PILIETYBĘ

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas ragina neskubėti įteisinti galimybės litvakams gauti Lietuvos pilietybę, mat to paties gali pareikalausiti kitų tautų išeiviai iš mūsų šalies. Keisti Pilietybės įstatymą jis siūlo tik po visapusiškos ekspertų diskusijos.

“Prezidentas, išklauses litvakų - žydų išeivių iš Lietuvos prašymus, reagavo žmogiškai. Suprantama, kad tie prašymai yra pagrįsti ir tam tikra prame logiški, - Žinių radijo laidoje “Pozicija” teigė parlamento vadovas. - Tačiau mes turime matyti visą paletę, visą Lietuvos santykių istoriją, visas galimas konfliktines situacijas ir visas mažumas, tarp jų - lenkus, vokiečius, kitus Lietuvoje gyvenusius piliečius”.

Pasak Seimo pirmininko, šalies vadovas Valdas Adamkus, grįžęs iš vizito Izraelyje, greičiausiai inicijuos diskusiją šiuo klausimu, o gal net atitinkamą Pilietybės įstatymo pataisą. “Gera, kad prasidės diskusijos - galėsime išsakyti savo nuomonę. O jei bus konkretūs pasiūlymai dėl įstatymo keitimo, be abejo, Seimas turės svarstyti”, - teigė A. Paulauskas.

Tačiau jis vengė išsakyti tvirtą savo poziciją dėl Lietuvos pilietybės litvakams suteikimo. “Klausimas yra sudėtingas, ir šiandien vienareikšmiškai atsakyti būtų šiek tiek lengvabūdiška. Reikia viską kruopščiai išstudijuoti, reikia istorikų, ekspertų teisininkų ir daug kitų specialistų nuomonių, kurios padėtų apsispręsti. Man šiandien sunkoka viena-reikšmiškai pasakyti: gerai, tik reikia pateikti pasiūlymą ir jis bus priimtas”, - kalbėjo parlamento vadovas.

Anot jo, pilietybės žydų išeiviams iš Lietuvos suteikimo klausimą prieš dvejus metus svarstė praėjusios kadencijos Seimas, kai buvo priimamas Pilietybės įstatymas. Tačiau tuomet pilietybės suteikimo litvakams galimybė nebuvo įteisinta.

Seimo narys, naujo Pilietybės įstatymo projektą rengusios darbo grupės vadovas Arminas Lydeka *Eltai* sakė, kad šis klausimas yra kur kas sudėtingesnis nei atrodo. Anot jo, Lietuvos pilietybės suteikimo litvakams klausimas svarstytinas, tačiau kur kas platesniame kontekste, todėl išgirdus tik vieną nuomonę

negalima priiminėti skubotų sprendimų. “Prezidento pozicija labai gerbtina. Lietuva - maža valstybė, kiekvienas susijęs su Lietuva turi turėti galimybę tas sąsajas išsaugoti. Tačiau reikia neužmiršti, kad litvakų klausimas yra susijęs ir su Vilniaus krašto lenkų klausimu, su Klaipėdos krašte gyvenusiais vokiečiais, jų specifiniu statusu”, - sakė parlamentaras.

Izraelyje viešintis V. Adamkus po susitikimo su litvakų atstovais Lietuvos radijui sakė esąs už tai, kad žydų išeiviams iš Lietuvos būtų suteikta mūsų šalies pilietybė. Pasak prezidento, ši klausimą turėtų spręsti Seimas.

“Jie tą labai skaudžiai išgyvena. Sako, kad mes šimtmečius išgyvenome Lietuvoje kaip Lietuvos piliečiai nuo Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės laikų ir dabar, kada mes norime turėti tą pilietybę, kuri natūraliai mums turėtų priklausyti ir kurios netekome dėl pasaulinių įvykių, mums Lietuvos valdžia to nesuteikia. Moraliai žiūrint juos suprantu, tačiau tas klausimas nėra mano kompetencijoje”, - pažymėjo V. Adamkus.

tačiau diskusijos turi būti civilizuotos ir vedančios prie tiesos, o ne į konfliktą”, - *Eltai* sakė istorikas.

Lenkijos dienraščio *Gazeta Wyborcza* korespondentas Vilniuje Jacek Komar, komentuodamas *Eltai* televizijos TV3 rodytą dokumentinį filmą apie Vilniaus krašte per Antrąjį pasaulinį veikusią AK, taip pat tvirtino, jog prieštaringai vertinamos AK veiklą pirmiausia turėtų tirti istorikai, o ne žurnalistai.

A. PAULASKAS RAGINA NEPRATĖSTI KGB TYRUSIOS KOMISIJOS DARBO

KGB rezervo veiklą tyrusios Seimo laikinosios komisijos išvada yra objektyvi ir paremta visa turėta informacija, todėl nėra prasmės pratęsti jos veiklą, įsitikinęs Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. “Išvados padarytos iš tos medžiagos ir informacijos, kuria disponavo komisija. Manau, kad jos objektyvios, - Žinių radijo laidoje “Pozicija” teigė parlamento vadovas. - Visokie bandymai toliau eskaluoti tą klausimą, siūlymai pratęsti komisijos darbą, nepasakant, kokia papildoma medžiaga turėtų disponuoti komisija, kas yra kokiuose archyvuose - ar asmeniniuose, ar valstybiniuose, ko komisija dar nežinojo ir nematė, nepasakoma. Tas siūlymas, manau, nėra pagrįstas. Galvoju, kad reikia baigti visą šitą istoriją ir patvirtinti komisijos išvadas”.

Kovo 15 d. Seimas po pateikimo pritarė komisijos išvadai, kurioje konstatuota, kad KGB rezervas buvo sovietų saugumo mobilizacinė dalis, o tai, kad jai priklausė aukšti šalies pareigūnai, nekelia grėsmės nacionaliniam saugumui.

Tačiau nemažai parlamentarų kritikavo esą pernelyg švelnią išvadą. Seimo posėdžių sekretoriato yra įregistruoti keli siūlymai pratęsti komisijos tyrimą.

Trys konservatoriai - komisijos pirmininko pavaduotojas Rimantas Dagys, jos narys Audronius Ažubalis ir Tėvynės sąjungos frakcijos seniūnės pavaduotojas Jurgis Razma - siūlo Seimui pripažinti, kad komisija darbo nebaigė, nes esą siaurai traktavo ir iš esmės neatsakė į jai ištirti pateiktą klausimą, ar į KGB rezervo sąrašus yra įtraukta kitų šiuo metu valstybės politikų, teisėjų ar valstybės pareigūnų pareigas einančių asmenų.

Parlamentarai ragina pratęsti komisijos darbą iki balandžio 30 dienos, kad būtų konkrečiai atsakyta į šį klausimą ir Seimui būtų pateiktas tokių asmenų sąrašas, nurodant jų įtraukimo ir buvimo KGB rezerve aplinkybes.

Pasak J. Komar, filme akcentuota, esą AK vykdė lietuvių genocidą. Žurnalisto vertinimu, filme nebuvo pakalbin-tas nė vienas AK veteranas, lenkų istorikas ar generolo Povilo Plechavičiaus būrio, kurį vokiečiai sudarė kovai su AK ir sovietų partizanais, kareivis. Tarp filmo autorių kalbintų ekspertų buvo nepalankumu lenkams garsėjantis “Vilnijos” draugijos pirmininkas Kazimieras Garšva. Ši organizacija buvo surengusi visuomeninį

Kitas Tėvynės sąjungos frakcijos narys Povilas Jakučionis taip pat siūlo nepritarti išvadai, nes esą joje “neišsamiai ir nepilnai atsakyta į laikinajai komisijai pateiktus klausimus”. Anot jo, komisijos įgaliojimai turėtų būti pratęsti iki gegužės 15 dienos. Tiesa, ką dar turėtų padaryti komisija, P. Jakučionis savo pasiūlyme nenurodė.

Seimo opozicinės Liberalų ir centro frakcijos seniūnas Algis Čaplikas bei narys Vytautas Čepas praėjusią savaitę įregistravo nutarimo projektą, kuriuo siūlo Seimui sudaryti nuolatinę komisiją KGB problemoms tirti. Ši komisija turėtų siekti, kad nuosekliai ir išsamiai būtų ištirta bei įvertinta buvusios SSRS specialiųjų tarnybų bei su jomis bendradarbiavusių arba jose dirbusių asmenų veikla Lietuvoje.

Tačiau A. Paulauskas tokį siūlymą įvertino skeptiškai, nes esą jau veikia užtektinai tuo užsiimančių institucijų.

Nuo 2000 metų pradžios veikiančiai **Liustracijos komisijai** buvo pavesta registruoti buvusius maždaug 20 sovietinių specialiųjų tarnybų darbuotojus ir slaptuosius bendradarbius. Gavusi duomenų apie neprisipažinusius asmenis, komisija turi ištirti turimą medžiagą ir jų pavardes paviešinti. Tiesa, iki šiol viešai buvo paskelbtos vos kelių asmenų pavardės. Be to, vasario pradžioje Seimo valdyba praėjusią savaitę sudarė darbo grupę, kuriai pavesta parengti Dokumentų ir archyvų įstatymo, Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo ir kai kurių kitų teisės aktų pataisas. Ši darbo grupė svarsto, ar reikėtų pratęsti prisipažinimo Liustracijos komisijai terminą ir kitus klausimus.

“Sudarinėti trečią komisiją, kuri budėtų ir lauktų, kas ir kada paaiškės bei dubliuotų kitų komisijų darbą, nematau prasmės”, - pažymėjo A. Paulauskas.

KAI KURIE LENKŲ-LIETUVIŲ SANTYKIŲ VERTINTOJAI MĖGDŽIOJA BOLŠEVIZMO TRADICIJAS

Per Antrąjį pasaulinį karą lenkų suformuotos Armijos Krajovos konfliktas su lietuviais - jau istorija, kurios nedėrėtų politizuoti, mėgdžiodant bolševikų ir nacių tradicijas, teigia XX a. Lietuvos istorijos specialistas **Česlovas Laurinavičius**.

“Manau, AK konfliktas su lietuviais - jau istorija, vadina-si, politizavimui čia ne vieta.

Istoriniu požiūriu AK veiklos Rytų Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metais klausimas - tai sudėtinė garsaus lietuvių - lenkų ginčo dalis. O tyrinė-jant ginčą istoriškai - moksliškai, - būtina jį nušviesti visapusiškai, pirmiausia - atskleisti abiejų pusių pretenzijas bei argumentus. Žinoma, istorinis požiūris nepanaikina skirtingų vertinimų, ginčų,

AK teismą, kuris konstatavo, jog AK Vilniaus krašte vykdė civilių lietuvių genocidą.

J. Komar vertinimui, kad filmui apie AK trūksta istorinio objektyvumo, pritarė ir Č. Laurinavičius. “Jeigu pateikiama tik vienos pusės argumentai - tai jau ne istorija, o politizavimas. Tai negarbinga - nesvarbu, kas tą daro. Maža to, tai neatsakinga ir pavojinga. Žymiausi visų laikų vienpusiško istorijos traktavimo čempionai buvo bolševikai ir naciai.”

VASARIO 16-OJI IŠ ISTORIJS VERPETŲ Į ŠIANDIENĄ

*Kovo 11-osios Akto signataras Dr. Leonas Milčius. Pranešimas, perskaitytas Lietuvos valstybės atkūrimo dienos šventiniame minėjime, kurį surengė Lietuvos pensininkų sąjungos **Bočiai** Kauno bendrija 2005 m. vasario 12 d. Kaune.*

IV.

Už tokias akcijas iš gimnazijos buvę pašalinti Steponas Kairys, Alfonsas Petrulis, Antanas Smetona. Už lietuvišką veiklą iš gimnazijos buvo pašalintas Mykolas Biržiška. Už tai buvo persekiojamas ir gimnazistas Jonas Vileišis. Iš 20 signatarų 19 buvo baigę aukštuosius mokslus. Daugiausia signatarų turėjo teisininkų specialybė – net 7 (Stanislovas Narutavičius, Jokūbas Šernas, Pranas Dovydaitis, Mykolas Biržiška, Antanas Smetona, Kazimieras Bizauskas, Jonas Vileišis). Keturi signatarai priklausė kunigų luomui, tai Vladislovas Mironas, Alfonsas Petrulis, Justinas Staugaitis, Kazimieras Šaulys. Justinas Staugaitis 1926 m. tapo net Telšių vyskupų ordinaru. Kauno kunigų seminarijoje studijavo ir Jurgis Šaulys, bet iš jos buvo pašalintas už draudžiamos lietuviškos spaudos platinimą, vėliau baigę Berno universitetą. Jurgis Šaulys buvo pirmasis modernios Lietuvos Valstybės ambasadorius. Aleksandras Stulginskis buvo baigęs Kauno kunigų seminariją, bet pasiprašęs atidėti kunigo šventimus. Vėliau išvyko į Austriją, kur

studijavo filosofiją, bet baigė agronomijos mokslus. Mokslui dvasinėje seminarijoje buvo rengiamas Jonas Basanavičius. Antanas Smetona buvo įstojęs į Kauno kunigų seminariją, bet po kelių savaičių išstojo, o jau vėliau baigė teisininko studijas Petrograde. Kun. Alfonsas Petrulis studijavo Lvovo veterinarijos institute, bet paskui tapo kunigu. Tarp signatarų buvo du agronomai (Aleksandras Stulginskis ir Donatas Malinauskas), du finansininkai (Jurgis Šaulys ir Jonas Vailokaitis), istorikas (Petras Klimas), medikas (Jonas Basanavičius), ekonomistas (Jonas Smilgevičius) ir inžinierius technologas (Steponas Kairys). Tai rodo, kad vasario 16-osios aktas buvo parengtas ir priimtas ne atsitiktinių žmonių, bet išsilavinusių, gerai supratusių laikmetį ir savo pareigą Lietuvai.

Jau seniai neturime nė vieno gyvo Vasario 16-osios akto signataro. Penki mirė dar iki Antrojo pasaulinio karo pradžios: Stanislovas Narutavičius, Jokūbas Šernas, Alfonsas Petrulis, Saliamonas Banaitis ir Jonas Basanavičius. Trys mirė nacių

okupacijos metais Lietuvoje: Justinas Staugaitis, Jonas Vileišis, Jonas Smilgevičius. Vengdami sovietų teroro 6 signatarai pasitraukė į Vakarus ir tapo politiniais emigrantais. Dar 1940 m., pasitraukė Antanas Smetona, Jonas Vailokaitis ir Jurgis Šaulys, kiti – Steponas Kairys, Mykolas Biržiška ir Kazimieras Šaulys – pasitraukė 1944 m. vasarą.

Šeši signatarai tapo sovietinio teroro aukomis. Pirmosios aukos – Vladislovas Mironas ir Kazimieras Bizauskas. Juos NKVD areštavo dar 1940 m. liepą. Prasidėjus 1941 m. Vokietijos ir sovietų karui, vežant į Rusiją buvo sušaudytas Kazimieras Bizauskas. Vladislovas Mironas mirė 1953 m. Vladimiro kalėjime. Aleksandras Stulginskis, Donatas Malinauskas ir Pranas Dovydaitis 1941 m. birželio 14 d. su šeimomis buvo ištremti. Donatas Malinauskas su šeima pateko į Altajų. Ten, netoli Bijsko, 1941 m. pabaigoje ar 1942 m. pradžioje mirė nuo bado. Pranas Dovydaitis 1942 m. sušaudytas Sverdlovске. Aleksandras Stulginskis lagerį ištverė, 1954 m. iš jo buvo paleistas, bet ištremtas pas žmoną į Komiją. 1956 m. grįžo į Kauną ir čia 1969 m. mirė. Lagerininko dalį patyrė ir žymus Lietuvos diplomatas Petras Klimas. Iš lagerio grįžo be sveikatos, mirė Kaune 1968 m.

Šiais metais Kaune pagaliau buvo pašventinta ilgai statyta

tautos šventovė – Prisikėlimo bažnyčia. Graži ir didinga ji, nors dar ir nėra visiškai baigta. Ateityje joje bus įrengtas kolumbariumas ir jau dabar svarstoma, koku įžymiu, Lietuvai nusipelnusių žmonių palaikai ten galėtų ilsėtis. Prisiminęs 2002 m. išvyką į Šveicarijos miestą Lugano, kur kapinėse ilsisi signataro Jurgio Šaulio palaikai bei 1996 m. viešnagę Clevelande ir ten palaidotą vasario 16-osios akto signatarą, mūsų pirmąjį prezidentą Antaną Smetoną, galvoju – kaip būtų gerai, jei mes nors dalį 18-ųjų metų signatarų palaikų galėtume gražinti į namus, į Kauną, kur čia, Prisikėlimo bažnyčios prieglobstyje, jie galėtų rasti tikrai ramų amžinąjį poilsį.

VASARIO 16-OSIOS PAMOKOS ŠIANDIENAI

1940 m. ir pokarinės Sovietinės okupacijos pasekmėje buvo sunaikinta Lietuvos valstybės nepriklausomybė, paminta lietuvių tautos laisvė ir sunaikintas trečdalis jos Vasario 16-tos Nepriklausomybės Akto signatarų. Visi to Akto signatarai buvo ryškios asmenybės, žmonės – valstybininkai, lietuvių tautos patriotai. Ir kai šiandien svarstoma, ar verta mūsų valstybės vadovams vykti į Maskvą ir dalyvauti Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos armijos šventėje, atrodo, taip nesunku savęs paklausti – Ką mes ten žadama švęsti? Ar taip pagerbsime, ar paniekinsime savo tautą, savo

valstybę ir už jos laisvę savus gyvenimus paaukojusius žmones?

Vertindami visą lietuvių tautos kelią iki 1918 metų, turime pripažinti, kad svarbiausiuoju veiksmu buvo turinės sąmonės vystymasis, tautinio atgimimo sąjūdžio, kaip pasipriešinimo svetimu valstybių prievartai, svetimai kalbai, svetimai kultūrai, iškilimas. Šią sėkmę patvirtino ir vėlesni, jau mūsų laikų 1988-1990 metų Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio veiklos rezultatai, kai Nepriklausoma Lietuvos valstybė vėl buvo atkurta jau po 50 sovietinės okupacijos metų. Tiek 1918 metų vasario 16-oji, tiek mūsų pačių išgyventa 1990 metų kovo 11-oji duoda didelę viltį, tikėjimą, kad mes, kol jausimės tvirti kaip tauta, kol savyje išlaikysime tautinį identitetą, savo kalbą, kultūrą, tautinę atmintį, tol visada turėsime realią galimybę išlaikyti, puoselėti, o esant reikalui ir atkurti, Nepriklausomą Lietuvos valstybę. Šiandien turime Laisvę, turime galimybę nesislapstydami, bet tikrai iškilmingai švęsti Vasario 16-ąją. Jau ir apsipratome, jau žinome, kad tai ne sapnas. Bet labai nesinorėtų, kad ši diena virstų kasdienybe, valdiška švente, juk ji tokia svarbi. Tad sveikindami vieni kitus Lietuvos valstybės atkūrimo dienos proga, prisiminkime vieną iš gražiausiųjų savo valstybės istorijos akimirkų, džiaukimės ir būkime ja stiprūs. (Pabaiga)

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)
LXXXXII

Šią rezoliuciją jedinstvininkai nusiuntė į SSRS Aukščiausiąją tarybą, SSKP CK, SSRS Ministrų tarybą, SSRS KGB, SSRS VRM, taip pat į visas respublikos valdžios instancijas.

Kitoje rezoliucijoje “Dėl santykių su SSKP” labai “principingai” pasmerkė visus tuos, kurie kėsinasi į SSKP “vienybę”, jos “vadovaujantįjį vaidmenį”. Rezoliucijoje rašoma:

“[...] antisocialistinės jėgos nori palikti darbo žmones be jų politinės partijos, sukurtos Leninui vadovaujant, kad darbo žmonės būtų išvaduoti ir ginami. [...] Antisocialistinės jėgos, dangstydamosi vadi-

namąja “partine diskusija”, siekia diskredituoti marksizmą-leninizmą, sugriauti SSKP. [...] Bet socialistinis judėjimas už pertvarką Lietuvoje “Vienybė-Jedinstvo-Jedność” visokeriopai rėmė ir remia sveikąsias marksistinės-lenininės partijos jėgas. Mes nelaikome komunistais tų SSKP narių, kurie nesilaiko partijos programos ir įstatų, kurie susideda su buržuazinėmis nacionalistinėmis jėgomis, su antipartiniais elementais ir mūsų socialistinės Tėvynės priešais.

Mes privalome garantuoti SSKP vienybę!

Mes neleisime, kad LKP išstotų iš SSKP!

Padėsime savo partijai su kuo mažiausiais nuostoliais įveikti krizę, konsoliduoti visus darbo žmones spręsti svarbiausias pervarkos problemas LSSR!”

Ir šią rezoliuciją jedinstvininkai išsiuntė SSKP Centro komitetui, kitoms centrinėms ir vietinėms okupacinės valdžios instancijoms.

Rezoliucijoje dėl rinkimų į LSSR Aukščiausiąją tarybą (LSSR AT įstatymą priėmė 1989 m. rugsėjo 5 d.) jedinstvininkai ultimatyviai reikalavo, kad LSSR AT pri-

imtų nutarimus tik dalyvaujant ir jedinstvininkams, kad prie valdžios būtų pritraukta kuo daugiau rusakalbių. To siekdami jedinstvininkai reikalavo, kad LSSR AT būtų sudaryta iš dviejų rūmų, kuriuose po lygiai būtų lietuvių, rusų, lenkų deputatų; vietinėse valdžios įstaigose turi būti komisijos nacionaliniams klausimams spręsti; deputatų turi būti išrenkama po lygų skaičių nuo lenkų, rusų ir lietuvių ir t.t. Žodžiu, prisidengus tariamu “tautų lygybės” principu ir panašiais šūkiais, norėta lietuvius jų žemėje paversti tautine “mažuma”. Mažai būta naivuolių ir tarp lietuvių: tuo metu ir iš aukštuose postuose esančių lietuvių vargu ar dažnas būtų rimtai pritaręs tokioms rezoliucijoms, kad užsidėtų dar stipresnes grandines.

“Jedinstvo” daug tikėjosi iš SSRS; be nuolatinių telegramų, rezoliucijų SSKP CK, SSRS vyriausybei, nuolat siųsdavo ir “kreipimuisi į SSRS darbininkų klasę”. Štai viename tokiaame “Kreipimesi” 1989 m. rugpjūčio mėnesį, po visą pasaulį sujaudinusio “Baltijos kelio” akcijos, rašoma.

(Bus daugiau)

1990 m. kovo 11-ąją pritarti Lietuvos Nepriklausomos valstybės atkūrimo aktui vilniečiai susirinko į mingą Nepriklausomybės aikštėje.

ELTA

Lietuvių fondo spaudos konferencijos (įvykusios 2005 m. kovo 2 d. Lemonte) dalyvavę asmenys. Sėdi iš kairės: V. Radžius, A. Tamulis, V. Kamantas, dr. A. Razma; stovi iš kairės: A. Reneckis, L. Petroliūnienė, A. Šmulkštienė, V. Malinauskiėnė ir E. Šulaitis.

E. Šulaičio nuotr.

LIETUVIŲ FONDAS PRIEŠ DIDELIUS UŽDAVINIUS

Naujasis LF Tarybos pirm. Vytautas Kamantas, galima sakyti, serga Lietuvių fondo liga, kuri jį jau ne pirmas mėnuo “kankina” ir neleidžia jam ramiai miegoti. Jis, perėmęs šias pareigas, sugalvojo, kad ir lietuvių visuomenė turėtų labiau būti supažindinama šios išeivijoje didžiausios lietuvių finansinės institucijos rūpesčiais ir darbais.

Todėl po kiekvieno LFTarybos posėdžio buvo nuspręsta rengti spaudos konferencijas ir jose papasakoti žiniasklaidos atstovams apie tuose posėdžiuose pareikštas svarbesnias mintis ar padarytus nutarimus.

Pirmoji iš tokių konferencijų buvo suaukta vasario mėnesio pradžioje, o kovo 2 d. vėl šiam reikalui buvo susirinkta, nes

išvakarėse turėtas jau antrasis šių metų LF Tarybos posėdis.

Pats Tarybos V. Kamantas į Lemontą turėjo specialiai atvykti, pertraukiant savo atostogas šiltojoje Floridoje, St. Petersburgo vietovėje, kur, beje, jis negali atitrūkti nuo LF reikalų ir ilgas valandas praleidžia prie kompiuterio ar telefono.

DAUGIAUSIAI INFORMAVO V. KAMANTAS IR A. TAMULIS

Į šią spaudos konferenciją susirinkusieji lietuvių žiniasklaidos atstovai daugiausia naujienų patyrė iš dviejų LF pareigūnų: V. Kamanto ir valdybos pirm. Arvydo Tamulio. Jie ne tik padarė pranešimus, bet ir dažniausiai davė atsakymus į susirin-

kusiųjų pateiktus klausimus. Taip pat čia pasireiškė ir vienas iš LF steigėjų, neseniai tapęs LF Tarybos garbės pirmininku, dr. Antanas Razma ir valdybos narė administratorė Laima Petroliūnienė.

Tarybos pirmininkas trumpai nušvietė išvakarėse įvykusi LF Tarybos posėdį, kuris tęsėsi apie 4 valandas ir jame buvo daug pranešimų bei nutarimų. Kaip buvo galima matyti iš darbotvarkės, per tą posėdį kalbėjo visa eilė LF pareigūnų – šalia abiejų pirmininkų, pranešimus padarė ir Finansų komisijos pirm. Saulius Čyvas, Pelno skirstymo komisijos pirm. Kęstutis Ječius, Įstatų komisijos pirm. Vytenis Kirvelaitis. Lėšų Telkimo ir Palikimų komisijos vadovas Algirdas Ostis ir Meno

komisijos pirm. dr. Gediminas Balukas apžvelgė tų komisijų darbą. Sigita Balzekienė padarė pranešimą dr. Razmos vardo švietimo premijos komisijos sudarymo reikalu ir t.t.

APIE LF METINĮ VISUOTINĮ NARIŲ SUAŽIAVIMĄ

Šio suvažiavimo reikalai buvo diskutuoti ne tik LF Tarybos posėdyje, bet jie sukėlė nemažą susidomėjimą ir spaudos konferencijoje dalyvavusiųjų žiniasklaidos atstovų tarpe. Beje, šis jau 42-sis narių susirinkimas yra šaukiamas 2005 m. balandžio 30 d. PL centre, Lemonte. Posėdyje buvo numatyta jo darbotvarkė, kuri išdalinta spaudos žmonėms. Paskutinį balandžio mėnesio šeštadienį įvykstantis susirinkimas prasidės 9:30 val. o prieš tai nuo 8:30 val vyks registracija.

Kaip ir visada, bus renkamas trečdalis (6) LF Tarybos narių. Šį kartą dėl šių rinkimų yra nemaža naujiena, nes kandidatus į Tarybą buvo galima siūlyti iš anksto. Buvo pranešta, jog iki kovo 1 d. gautos 9 kandidatų pavardės (jos bus įrašytos į balsavimo lapelius). Taip pat, kaip ir anksčiau, kandidatus bus galima pateikti ir prieš rinkimus suvažiavimo dieną).

Valdybos pirm. A. Tamulis susirinkusius spaudos atstovus painformavo apie pasitarimus su Lietuvių Bendruomenės žmonėmis dėl įstatų, pakeitimo. Buvo pranešta, jog tie pasitarimai su JAV LB valdybos pirmininke Vaiva Vėbraite ir kitais atstovais – Algimantu Gečiu bei Arvydu Barzduku buvę pozityvūs ir daugelių klausimų buvo prieita

vieningos nuomonės. Pirmininkui viename pasitarime talkino LF tarybos narys Saulius Anužis. Dabar tie įstatai jau yra išversti į lietuvių kalbą ir bus išsiuntinėti nariams kartu su pakvietimais dalyvauti visuotiniame narių susirinkime.

Tačiau V. Kamantas pareiškė, jog oficialus įstatų tekstas yra anglų kalba, nes padaryti tikslų lietuvišką vertimą ne visada įmanoma.

Šalia kitų padarytų pranešimų ar iškeltų minčių, reikia paminėti 2005 m. LF dr. A. Razmos vardo švietimo premiją. Šios premijos skyrimo komisijos pirm. yra S. Balzekienė (LF Tarybos narė), o jos nariai: dr. Antanas Grigonis, Algirdas Monkevičius, dr. Zigmas Zinkevičius (visi iš Lietuvos) ir Statė Petersonienė bei Dalilė Polikaitienė iš JAV. Rekomenduojamus kandidatus reikia siųsti iki šių metų birželio 15 d. šiuo adresu: Lietuvių fondo dr. Razmos vardo premijos komisija, c/o Lietuvių fondas, 14911 127 St., Lemont, IL 60439. Laimėtojai atiteks 25 tūkst. JAV dolerių.

Atsakymuose į klausimus (o jų buvo gana daug) išryškėjo daug dalykų. Patirta, kad rašant įstatus ar kitais įvairiais reikalais reikia būtinai laikytis Illinois valstijos įstatymų, kadangi ypatingai ne pelno siekiančios korporacijos yra labai tikrinamos. Yra paskirtas “independent auditor” (amerikietis), kuris pateikia savo sugestijas. Lietuvių fondo pareigūnams reikia vadovautis “Guidebook for Directors of NonProfit Corporations” duota medžiaga ir tas juos ne tik suvaržo, bet ir įpareigoja.

Edvardas Šulaitis

Rugilė Gaidukaitė

APIE VABALĄ IR BROLIUKĄ

(Fantastinė novelė. Laimėjo antrąją Dirvos novelės premiją)

I.

- Noriu broliuko.

Šie du žodžiai buvo ištarti pakeliui į Mokymosi įstaigą, mamai neramiai muistantis omobilio kabinoje – ji ieškojo disko su savo Labai Svarbiu Projektu ir tuo pat metu tikrino mano kuprinės turinį – dėl visa ko, nes praeitą savaitę įsigudrinau atsinešti į mokyklą gyvą grambuolį.

Tėtis padarė staigų posūkį, bet neištarė nė žodžio.

- Ma, ten nėra jokių vabalų. Auklė patikrino.

Ji turėtų suprasti, kad mūsų laikais užtikti mieste gyvą vabalą – puikiausią pasaulyje grambuolį, o ne kokią plastiką geležinę kopiją, netikrą nuo meistriškai nuspalvintų sparnų iki pat ūsų galelių – mažų mažiausiai sėkmė. Kaip

kitaip paaiškinsi, kodėl vabalas, atsitrenkęs man į krūtinę, nukrito tiesiai po kojomis, privertęs iš netikėtumo ir – kiek vėliau – iš džiaugsmo šūktelėti taip, kad melsva uniforma pasipuošęs Viešosios Tvarkos Sergėtojas atžirgliojo pasiteirauti, kas atsitiko. Atsakiau, kad rašau praktinį darbą apie ramybės drumsimą viešose vietose ir tiesiog norėjau patikrinti, kaip jis reaguoja į šūksnius, ir ne, manęs niekas nenuskriaudė, ir taip, bendrąjį sveikatos patikrinimą turėjau vos prieš savaitę, ir žinoma, mano lokalizacijos indikatorius, ar kaip ten jį, nė kiek nesugedęs, ir, atleiskite, turiu skubėti į Mokyklą.

- Sėkmės ir geros dienos, -

palinkėjo Sergėtojas (robotai visada supermandagūs) ir pasišalino, suteikdamas man galimybę čiupti vabalą ir bėgti mokymosi įstaigos pusėn. Jokių gyvių, psichotropinių medžiagų, ginklų, grynųjų pinigų, magnetinių kortų, lošimo kauliukų ir dešimties kitų dalykų mokymosi įstaigose. Nė mažiausio vabalėlio! Bet imti ir palikti gatvėje Tikrą Vabalą...

Mane pamėgo sėkmė – detektoriai buvo išjungti lygiai penkioms minutėms dėl tam tikrų gedimų, kurie man mažiausiai rūpėjo, ir grambuolys – gyvoji kontrabanda – išvydo Mokymosi Įstaigos vidų. Lygiai po penkių minučių, vabalai išropojus iš mano kuprinės apsižvalgyti ir mergaitėms sukėlus visuotinę paniką, buvom evakuoti, nu-skenuoti, išdezinfekuoti ir vakare per televiziją stebėjom grambuolio kelionę specialia liame narve į užmiestį, Žaliąją Zoną.

“- Čia jis bus laisvas ir galės netrukdomai daugintis, susilieti su gamta... “-jausmingai mostaguodamas rankomis, iškilmingai skelbė maskuojamų spalvų kombinezono apsitempęs žmogėnas susitaršiusiais plaukais.

Keistuolis gamtos mylėtojas su MANO VABALU, strykčiojantis žolėje... Sunku buvo į tai žiūrėti.

“- Už saugų vabalo grįžimą atgal į gamtą turime būti dėkingi Mokymosi Įstaigos ketvirtosios pakopos piliečiui, - plačiai išsišiepęs bėrė žmogėnas. – Ačiū...”

Jo akys įtartinai sublizgo, ir kamera nukrypo į žolę, kur, matyt, nelabai patenkintas tokiu dėmesiu, tūnojo grambuolys. Būčiau jautęsis beveik dienos didvyriu, bet man labiau norėjosi žliumbti. Ir nors po evakuacijos ir vabalo identifikacijos mini kameros tarsi bitės sukinėjosi aplink mane daugiau nei penkiolika minučių, paprašytas nusišyp-

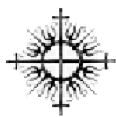
soti išspaudžiau tik nevykusią grimasą. Kur jiems suprasti, ką reiškia prarasti Tikrą Vabalą!

Žinią apie bausmę – draudimą per biologijos pamoką kartu su klasės draugais apsilankyti naujame Virtualiame Vabalų Muziejuje – sutikau palyginti ramiai. Po kelių dienų, išsigandusi Psichologinio Diskomforto, mama ketino nusitempti mane į Psichologinės Pagalbos Centrą, bet, pavargusi nuo atsilabinėjimų, apsigalvojo. Ir pasiėmė į Žaliąjį Parką – Žaliosios Zonos dalį, kurioje galima lankytis visiems piliečiams be specialių leidimų ir patikrinimų. Tiesa, grambuolių nebuvo nė kvapo, bet užtat pavėsyje mus užpuolė uodai. “- Vis vabzdžiai”, - paguodžiančiai šyptelėjo mama.

Nuo to laiko Savo Vabalą primiršau.

(Spausdintas netaisytas tekstas. Red.)

(Bus daugiau)

PREL. EDMUNDAS J. PUTRIMAS
Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas
užsienio lietuviams katalikams
*Lithuanian Bishops' Conference Delegate
for the Apostolate of Lithuanian Catholics Outside of Lithuania*

1 Resurrection Road, Toronto, ON M9A 5G1, CANADA ? Tel: 416-233-7819 ? Fax: 416-233-5765
E-mail: putrimas@uzsielovadas.org ? Website: www.uzsielovadas.org

Velykos 2005 m.

*Broliai ir seserys Kristuje,
"Jie kasdien sutartinai rinkdavosi šventykloje, o savo namuose tai vienur, tai kitur laužydavo duoną, su džiugia ir tauria širdimi drauge vaišindavosi, garbindami Dievą, ir buvo visos liaudies mylimi" (Apd 2:46).*

Mes skaitome Apaštalų darbų knygoje apie pirmuosius krikščionis, kurie po Kristaus prisikėlimo rinkdavosi drauge Viešpatį šlovinti, laužė ir dalino duoną - eucharistiją – "maldingumo sakramentą, vienybės ženklą, meilės jungtį, velykinį pokylį" (Sacrosanctum concilium, 47).

Šiandien galima apibudinti Bažnyčią kaip eucharistinį susirinkimą. Tad Šv. Paulius rašo, "Argi duona, kurią laužome, nėra bendravimas Kristaus kūne? Jei viena duona, tai ir mes drauge esame vienas kūnas: mes juk visi dalijamės viena duona" (I Kor 10:16-17).

Mūsų lietuviškos katalikiškos parapijos ir misijos užsienyje negali būti vien tautinė, visuomeninė susirinkimo vieta. Stengdamiesi išlaikyti kalbos ir kultūros pagrindus, mes, kaip krikščioniška tauta, vis dėlto turime nuolat siekti atnaujinti kristocentrinę dvasią mūsų šeimose, parapijose, bendruomenėse ir savo tautos veide. Švęsdami Eucharistijos metus, Popiežius Jonas Paulius II savo enciklikoje "Ecclesia de Eucharistia" ragina mus arčiau susipažinti su Kristumi, atnaujinant savo tikėjimą bei visą dvasinį gyvenimą, ypač aktyviai dalyvaujant sekmadienio Mišiose.

Kristaus prisikėlimas tesuteikia visiems atnaujintą dvasinį gyvenimą ir viltį. Jo malonė tebrandina mumyse velykinių sakramentų vaisius, suteikdama stiprybės išpažinti ne tik žodžiais bet ir darbais šį išganymo slėpinį, skelbti Viešpaties kančią ir prisikėlimą, ir pripažinti, kad "jisai yra su mumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos" (Mt 28:20).

Palaimintų ir džiugių Šv. Velykų!

Su pagarba Kristuje,

Pre. Edmundas J. Putrimas

JBANC REZOLIUCIJA JAV KONGRESUI

Amerikos Lietuvių Taryba drauge su estų ir latvių centrinėmis organizacijomis per savo atstovybę Vašingtone – Jungtinį Amerikos Pabaltiečių komitetą kreipėsi į JAV Kongreso atstovą John Shimkus, prašydama JAV Kongrese pristatyti rezoliuciją, raginančią Rusijos vyriausybę pripažinti ir pasmerkti Baltijos valstybių okupaciją. Atsiliepdamas į šį prašymą, kovo 9 dieną jis pateikė atitinkamos rezoliucijos siūlymą. Joje raginama, kad Rusijos vyriausybė aiškiai ir nedviprasmiškai pripažintų ir pasmerktų neteisėtai Sovietų Sąjungos 1940-1991 metais įvykdytą Baltijos valstybių Es-

tijos, Latvijos ir Lietuvos okupaciją ir aneksiją. Kiti Kongreso nariai taip pat bus kviečiami tapti rezoliucijos siūlymo rėmėjais. Atitinkama rezoliucija dar laukia pristatymo Senato rūmuose. Lietuvių organizacijos ir visuomenė bus kviečiama kreiptis į savo atstovus, raginant juos prisijungti prie šios rezoliucijos ir balsuoti už jos priėmimą. Šios rezoliucijos priėmimas dalinai atsvers Maskvos bandymą savaip aiškinti II Pasaulinio karo pabaigą, kuri neatnešė Lietuvai ir kitoms valstybėms nepriklausomybės, bet Sovietų Sąjungos okupaciją, – pastebėjo ALT pirm. Saulius Kuprys.

PREZIDENTO APSISPRENDIME SKAMBA IR IŠEIVIJOS ORGANIZACIJŲ BALSAS

Amerikos lietuvių organizacijos pritaria Lietuvos prezidento apsisprendimui nevykti į gegužės 9-ąją Kremliaus rengiamą minėjimą, – sakė ALTo pirmininkas Saulius Kuprys.

Vasario mėnesį savo kreipimės Prezidentui Amerikos Lietuvių Taryba, apjungianti 17 lietuvių išeivijos organizacijų, rašė: "Šventa pareiga ir atsakomybė neužmiršti, ir neleisti pasauliui užmiršti, ko-

munizmo nusikaltimų ir aukų – Lietuvos okupacijos ir aneksijos, nekaltų žmonių masinių žudynių, trėmimų į Sibirą, partizanų aukų, pogrindžio veiklos." Raginame nevykti sakoma, kad "tai bus sąmoningai surežisuotas propagandinis spektaklis". Kreipimosi pilnas tekstas buvo išspausdintas išeivijos spaudoje.

Ypatingo dėmesio Lietuvos žiniasklaidoje ir visuomenėje susilaukė Amerikos Lietuvių

Dalia Grobovaitė.

ALT'o nuotr.

NAUJA DARBUOTOJA ALT'O ATSTOVYBĖJE VAŠINGTONE

Į Jungtinio Amerikos Pabaltiečių Komiteto (JBANC), ALTo atstovybės Vašingtone, darbą 2004 metų rugsėjį įsijungė teisės ir politikos mokslų specialistė Dalia Grobovaitė.

Prieš atvykdama į Jungtines Amerikos Valstijas, D. Grobovaitė baigė teisės bakalauro studijas Lietuvos Teisės universitete (LTU) ir politinius mokslus Atviros Visuomenės kolegijoje. 2001 m. pradėjo Lietuvos Teisės Universiteto Europos Sąjungos teisės magistro studijas, taip pat pradėjo dirbti vyriausiąja teisės specialiste Vidaus reikalų ministerijos Tarptautinių reikalų ir Europos integracijos departamente. Laimėjusi JAV Vyriausybės Fulbright stipendiją, 2002 m. D. Grobovaitė atvyko į Syracuse universiteto Maxwell fakultetą New York valstijoje Tarptautinių santykių magistro studijoms. Čia bestudijuodama, Dalia laimėjo stipendijas Taikos palaikymo operacijų seminarui New York ir praktikai Syracuse miesto "Konfliktų analizės ir sprendimo pagalbos projekte" kartu su profesoriumi John Murray. 2003 m. vasarą ji buvo pakviesta dirbti Syracuse universiteto Konfliktų pagalbos instituto profesoriaus J. Murray asistente. 2003 m. laimėjusi Vidurio Europos ir Robert Chuman stipendijas, rudens semestrą Dalia praktikavosi Europos Parlamento Teisės skyriuje Liuksemburge. Tuomet Europos Sąjungos teisės

magistro diplomu ji užbaigė studijas LTU, pristatydama temą "Europos Parlamento instituciniai privalumai ir trūkumai – dabartis ir ateitis". Grįžusi į JAV, Dalia toliau tęsė studijas Syracuse universitete, 2004 m. birželio mėn. baigdama tarptautinių santykių magistro diplomu, tema "Alternatyvių rinkiminių modelių taikymas Europos Sąjungoje". Likusią vasaros dalį Dalia praleido profesinėje praktikoje Lietuvos ambasadoje Vašingtone. Šiuo metu D. Grobovaitė aktyviai atlieka organizacinę Pabaltiečių konferencijos ruošimo darbą. Daug dėmesio ir laiko skiria vizitams į JAV Kongresą, kur aptariami Amerikos pabaltiečiams svarbūs klausimai. Konferencija, tema "Amerikos Pabaltiečių visuomeninė veikla: Ateities vizija", vyko kovo 3-5 dienomis Vašingtone. Informacija JBANC interneto tinklapyje: www.jbanc.org arba ALTo įstaigoje Čikagoje tel. 773-735-6677, faksu 773-735-3946, el. paštu:

AltCenter@aol.com

Visuomeninė Amerikos Lietuvių Tarybos veiklos konferencija, rengiama ALTo Čikagos skyriaus, vyks balandžio 16 d., šeštadienį, 10 v. ryto Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje (2 aukšte), 6500 S. Pulaski Rd., Čikagoje. Visus kviečiame dalyvauti ir pasidalinti savo mintimis ir pasiūlymais ateičiai. Po konferencijos vyks vaišės. Daugiau informacijos ALTo raštinėje tel. 773-735-6677.

Taip pat šis kreipimasis buvo cituojamas ir Valstybinės Lietuvos televizijos pagrindinėse *Panoramos* žiniuose.

ALTo pirm. Saulius Kuprys pareiškė, kad toks platus atsiliepinimas buvo nelauktas. Atrodo, kad Lietuvos žiniasklaida pagaliau pastebėjo ir išeiviją. Į kreipimąsi šimtais atsiliepimų tiesioginiais komentarais žiniasklaidos tinklapiuose aktyviai įsijungė visuomenė. Jau per pirmąją dieną vien *Delfi.lt* tinklapyje buvo užregistruota daugiau 570 atsiliepimų.

LOS ANGELES, CA

LOS ANGELES TAUTINIŲ NAMŲ SUSIRINKIMAS

Pagal įstatus Los Angeles Tautinių namų visuotinis metinis dalininkų susirinkimas įvyko š.m. kovo 6 d. Susirinkimas dalyvių skaičiumi buvo dvigubai didesnis, nei per eilę paskutinių metų, o ir truko keletą kartų ilgiau, nei iki šiolei. Išsakytos nuomonės, duoti pasiūlymai ir statyti reikalavimai. Perskaitytas praeito susirinkimo protokolas ir revizijos komisijos pranešimas. Metų bėgyje buvo sudarytas specialus komitetas peržiūrėti esamus Tautinių namų įstatus ir pristatyti pakeitimų arba pataisymų pasiūlymus. Komiteto pirmininkas inž. Antanas Mažeika pasiūlymus perskaitė ir jų eiga buvo palikta kitam susirinkimui.

Kadencija baigėsi pirminkui Jonui Petroniui ir išdininkui Vincui Juodvalkiui. Pirmininkas Petronis, savo pareigose išbuvęs 28 metus ir atstataus Tautinius namus nuo sunykimo, pareiškė susirinkusiems, kad dėl pablogėjusios sveikatos kitam terminui nebekandiduoja. Slaptuose rinkimuose į valdybą rinkti du kandidatai iš keturių pasiūlytų. Vietoje Jono Petronio ir Vinco Juodvalkio išrinkti Ramūnas Bužėnas ir Rūta Sakienė. Į revizijos komisiją iš šešių kandidatų išrinkti tie patys trys: Antanas Mažeika, Ignas Medziukas ir Petras Maželis.

Pasibaigus susirinkimui, kol dar neišsiskirstė dalyviai vaišinasi ir bendravo, keturi penktadaliai naujos valdybos susirinko pirmam posėdžiui. Nedalyvavo Rimas Mulokas, kuris jau anksčiau išskubėjo jam svarbiais reikalais. Valdyba pasiskirstė pareigomis: Aloyzas Pečiulis – pirmininkas, Rimas Mulokas ir Rūta Sakienė vicepirmininkai, Rūta Aneliskienė – sekretorė ir Ramūnas Bužėnas – išdininkas.

Ilgametis Tautinių namų pirmininkas Jonas Petronis vienbalsiai išrinktas **Garbės pirmininku** ir pakiliai pagerbtas atsistojimu ir ilgais plovimais. Taip pat, "Ilgiausių Metų" sugiedota garbės generaliniam konsului Vytautui Čekanauskui jo gimtadienio proga.

Rūta Sakienė

NEW YORK, NY

VIETINĖS ŽINIOS

Garsi operos dainininkė Violeta Urmana šiuo metu yra New Yorke dainuoja dvejose operose 8 spaktakliuose Metropolitan Operoj Lincoln Center: Don Carlo ir Cavalleria Rusticana.

Kovo 13-tą LB Queens-Brooklyn apylinkė surengė Kovo 11-tos minėjimą Apreiškimo parapijoje. Pagrindinę (Nukelta į 11 psl.)

LIETUVA IR PASAULIS

“**Kada nors lietuviai** ir estai apgailestaus dėl savo prezidentų sprendimo”. Rusijos Federacijos Tarybos pirmininkas Sergej Mironov pavadino "istorine klaida" Lietuvos ir Estijos prezidentų atsisakymą dalyvauti Pergalės 60-osioms metinėms skirtose iškilmėse Maskvoje. Kalbėdamasis su žurnalistais Berlyne, jis pareiškė esąs įsitikinęs, jog "kada nors lietuviai ir estai apgailestaudami prisimins šį nepaaiškinamą politinį demaršą". "Jeigu tikėsime sociologais tose pačiose Estijoje ir Lietuvoje, tai daugiau kaip 70 procentų šių šalių gyventojų nesupranta, kodėl jų vadovai nenori gegužės 9-ąją vykti į Maskvą, - sakė S. Mironov. - Kyla pagrįstas klausimas - kam naudingi tokie sprendimai". Komentuodamas kovo 16 d. incidentą prie Laisvės paminklo Rygoje, Federacijos Tarybos pirmininkas pareiškė, kad Latvijos valdžios veiksmai "kelia pagrįstą pasaulio visuomenės pasipiktinimą".

"Iš šiuolaikinės valstybės Europos centre dvelkia barbariškumu, - pažymėjo S. Mironov. - Nelabai suprantama, kodėl Ryga mėgina perrašyti istoriją. Juk, vadovaujantis Latvijos valdžios logika, fašistinė Pabaltijo okupacija buvo vos ne geriausias įvykis Baltijos šalių tautų gyvenime. Be to, Ryga nepastebi pasibjaurėjimo kupinų žvilgsnių, kuriuos į ją nukreipė artimiausi partneriai iš Europos Sąjungos".

Rygoje kovo 11 d. susitikę Baltijos šalių užsienio reikalų ministrai aptarė trišalio bendradarbiavimo Europos Sąjungoje (ES) aspektus ir santykius su rytinėmis kaimynėmis. Antanas Valionis, Artis Pabrikas ir neseniai į šias pareigas paskirtas Reinass Langas svarstė tolesnio Baltijos šalių bendradarbiavimo perspektyvas, Europos kaimynystės politiką, santykius su Gruzija, kalbėjosi apie praėjusią savaitę įvykusių parlamento rinkimus Moldovoje, pasikeitė nuomonėmis dėl tolesnio bendradarbiavimo su Ukraina ir Baltarusija, pranešė Užsienio reikalų ministerija. Lietuvos, Latvijos ir Estijos užsienio reikalų ministrai taip pat aptarė Baltijos šalių vadovų taktiką toliau plėtojant santykius su Rusija.

Diplomatijos vadovai sutarė, jog visų Baltijos šalių požiūris į savo istoriją yra vienodas - Antrojo pasaulinio karo pabaiga 1945 metais Lietuvai, Latvijai ir Estijai reiškė ne tik pergalę prieš fašizmą, bet ir pusę amžiaus trukusios okupacijos pradžią. Latvijoje sostinėje A.Valionis taip pat dalyvauja antrajame draugiškame Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos diplomatų krepšinio turnyre.

Gegužės mėnesį Vilniuje planuotas 26 NATO šalių ir Ukrainos gynybos ministrų susitikimas perkeltas į spalio pabaigą. Šiuo metu JAV viešintis krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas BNS teigė, kad susitikimas buvo perkeltas, nes gegužės mėnesį jame dalyvauti negalėtų JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld ir kai kurie kiti aukšti NATO pareigūnai. Be to, perkeliant datą, buvo atsižvelgta ir į Ukrainos pageidavimus. G.Kirkilas, susitikęs su D.Rumsfeld, pakvietė jį dalyvauti NATO ir Ukrainos konsultacijose, kurios vyks spalio 28 dieną.

Balandžio 20-21 dienomis Vilniuje vyks NATO ir Ukrainos užsienio reikalų ministrų susitikimas, kuriame dalyvaus JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice. Kaip BNS sakė Lietuvos diplomatai, nuspręsta, kad gynybos ministrų susitikimą racionaliau rengti kitu metu.

Maskvoje vizitą pradėjęs ūkio ministras Viktoras Uspaskichas su Rusijos Federalinės turizmo agentūros vadovu Vladimiru Stražilkovskiu aptarė Rusijos turistų klausimą. Ministras atkreipė dėmesį, kad per pastaruosius kelerius metus mažėja Rusijos turistų srautas į Lietuvą, ir kalbėjo apie vis geresnes paslaugas turistams Lietuvoje ir įdomius objektus, teigiama ministerijos pranešime spaudai. Pasak V. Uspaskicho, Ūkio ministerijos valdomas Turizmo departamentas yra pasirėngęs organizuoti Rusijos žurnalistų pažintines keliones į Lietuvą. V. Stražilkovski patikino, kad Baltijos šalys, ypač Lietuva, Rusijos turistų yra gerai žinomos ir mėgstamos. Susitikimo metu buvo aptartas ir vizų išdavimo klausimas. Per devynis 2004 metų mėnesius į Lietuvą atvyko daugiau kaip 0,5 mln. turistų iš Rusijos - 25,7 proc. mažiau negu per tą patį 2003 metų laikotarpį.

Prezidentas Valdas Adamkus paskelbė nusprendęs nedeleguoti jokio savo atstovo į Maskvoje rengiamas pergalės prieš nacių Vokietiją 60-mėčio iškilmes, nes Rusijos prezidento Vladimiro Putino kvietimas buvo skirtas asmeniškai jam. "Kvietimas buvo asmeniškai man, aš į tą kvietimą atsakau. Aš nemanau, kad turiu bet kokią teisę savo kvietimą, kuris buvo man įteiktas, perleisti kam nors ar rekomenduoti savo vietoje kam nors vykti", - sakė V.Adamkus po susitikimo su Lenkijos prezidentu surengtoje spaudos konferencijoje. Parlamentinio užsienio reikalų komiteto vadovas Justinas Karosas įsitikinęs, jog į iškilmes Maskvoje savo atstovo nedelegavęs pasiėlgė teisingai.

Kovo 11 - osios paminėjimo iškilmingame Lietuvos Respublikos Seimo posėdyje kalbėjo Islandijos Respublikos Altingo pirmininkas Halldór Blöndal.

Linos Žilytės nuotr.

VILNIUI NESISEKA SUSIKALBĖTI SU RUSIJOS DIPLOMATAIS

Vilnius, kovo 14 d. (Delfi). Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis pareiškė esąs nustebęs dėl, jo teigimu, neteisingos pokalbio su Rusijos kolega Sergejumi Lavrovu, interpretacijos, kurią paskelbė tos šalies URM, taip pat ir dėl Rusijos ambasadoriaus Vilniuje "nekorektiškų" pasisakymų apie Lietuvos žiniasklaidą. Ministras taip pat užsiminė apie galimą neįvardyto Rusijos diplomato išsiuntimą iš Vilniaus.

Rusijos URM tinklalapyje paskelbtame pranešime spaudai apie pirmadienį įvykusį A.Valionio ir S.Lavrov pokalbį telefonu, be kita ko, teigiama, kad "Lietuvos ministrui buvo pareikštas pasipiktinimas dėl nedraugiškos kampanijos Rusijos ir jos diplomatų atžvilgiu, sukurstytos pastaruoju metu Lietuvoje kai kurių šalies vadovybės atstovų iniciatyva".

Anot Rusijos URM pranešimo spaudai, S.Lavrov paraginęs A.Valionį "dėti pastangas, kad Lietuvoje būtų baigtos kurstyti aistros dėl tarpusavio santykių ir sutelkti dėmesį į Lietuvos ir Rusijos santykių aktualių klausimų sprendimą". Tačiau Lietuvos URM pranešime spaudai apie ministrų pokalbį akcentuojami visai kiti dalykai.

Anot Lietuvos URM, kalbantis apie Antrojo pasaulinio karo pabaigos minėjimą, Rusijos užsienio reikalų ministras sakė, jog Rusija apgailestauja, kad Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus nevyks į Maskvą, tačiau gerbia jo sprendimą.

Ministrai sutarė, kad būtina bendromis jėgomis toliau plėtoti Lietuvos ir Rusijos santykius, sprendžiant konkrečius dvišalio politinio ir ekonominio bendradarbiavimo klausimus, kurie turėtų būti sprendžiami Lietuvos užsienio reikalų ministro A.Valionio darbo vizito į Maskvą metu.

Be to, anot Lietuvos URM,

ministras S.Lavrov patvirtino ketinimą atvykti šių metų balandžio 21-22 dienomis į Vilniuje vykstantį NATO ir Rusijos užsienio reikalų ministrų susitikimą. Ministras S.Lavrov taip pat pranešė, jog Rusijos ambasadorius Lietuvoje Boris Cepov, apie kurio galimą atšaukimą į Maskvą rašė Lietuvos žiniasklaidą, lieka dirbti Vilniuje.

Paklaustas, kodėl taip skiriasi Lietuvos ir Rusijos UR ministerijų pranešimai apie ministrų pokalbį, A.Valionis atsakė, jog tokios Maskvos interpretacijos atskleidžia Rusijos diplomatijos dvilypumą. **"Esu nustebęs, nes mūsų pokalbis ir Rusijos užsienio reikalų ministerijos pranešimas skiriasi kaip diena nuo nakties.** Matyt, ministro Lavrov pokalbio ir Rusijos URM skelbto pranešimo skirtumai atskleidžia tam tikrą Rusijos diplomatijos dvilypumą", - sakė ministras A.Valionis. "Tačiau aš linkęs tikėti tuo, ką girdėjau iš Rusijos ministro, o ne tuo, ką perskaičiau Rusijos URM pranešime", - pridūrė jis.

Pasak A.Valionio, ministras Lavrov iš tiesų išreiškė pageidavimą nepasiduoti emocijoms. "Tačiau aš pabrėžiau, kad to turi laikytis abi pusės", - sakė A.Valionis.

Be to, pasak ministro, "Rusijos URM pranešimo dvasia atsispindi ir nekorektiškame Rusijos ambasadoriaus B.Cepov laiške, šiandien skelbiamame spaudoje".

"Manau, kad Rusijos diplomatams derėtų labiau rūpintis spaudos laisve savo šalyje, o ne nurodinėti, ką turi rašyti Lietuvos spauda", - pareiškė Lietuvos UR ministras. Jis taip reagavo į ambasadoriaus B. Cepov atvirą laišką *Lietuvos rytui*, kuriame dienraštis kaltinamas dezinformacijos platinimu, nepagarba Rusijos diplomatams bei rusofobijos propagavimu. Ambasa-

dorių akivaizdžiai suerzino didžiausio Lietuvos dienraščio rašinys, kad jis gali būti atšauktas iš Vilniaus, nes neteisingai prognozavo prezidento V. Adamkaus sprendimą dėl dalyvavimo pergalės prieš nacių minėjime Maskvoje.

Lietuvos žiniasklaida, nors ir nevengianti kartais kritiškai pažvelgti į užsienio valstybių diplomatų veiklą, iki šiol nebuvo sulaukusi tokios tiesmukos oficialios jų reakcijos. B.Cepov ambasadoriaus darbą Lietuvoje pradėjo 2003 metų rudenį.

Ministras A.Valionis taip pat patikino, kad "diplomatams, kurie bandys kištis į politinį gyvenimą, aiškindami, kokias koalicijas reikėtų sudaryti, o kokias griauti, ne tik nebus leista laisvai vaikštinėti po Seimą, bet kai kuriems iš jų, matyt, teks grįžti į savo tėvynę".

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas anksčiau šį mėnesį patarė parlamentarams atsargiau bendrauti su užsienio ambasadų darbuotojais, kurie intensyviai renka informaciją apie politinius procesus Lietuvoje. Apie tokį perspėjimą jis pranešė žiniasklaidai po dienraščio *Lietuvos žinios* rašinio, kad Rusijos ambasados darbuotojai intensyviai ieško kontaktų su Lietuvos parlamentais ir aptaria su jais politinius procesus Lietuvoje bei jos vyriausybės darbą.

Prieš metus iš Lietuvos buvo išsiųsti trys šnipinėjimu įtarti Rusijos ambasados darbuotojai, ir vieną iš jų vasarą pakeitęs naujasis ambasados pirmasis sekretorius Oleg Riabčikov, anot *Lietuvos žinių*, dabar aktyviai ieško kontaktų su parlamentais.

Dienraščio žiniomis, už šnipinėjimą išsiųstas jo pirmtakas Vladimir Michailov bandė užverbuoti Seimo darbuotoją ir gauti iš jo valstybės paslaptį sudarančių duomenų.

PASKLIDO ŽINIA...

*Kaip žaibas pasklido žinia po visą šalį
Ir po visos tolimus pasaulio kraštus.
Išgirdo pavergtos tautos dukros ir sūnūs,
Kovo 11-ios Signatarų ištartus žodžius...*

*Nuo šiandien mes daugiau nebevergausim,
Lietuvių tauta vėl yra laisva.
Mes skelbėme visam plačiam pasauliui,
Kad visas suverenines teises atstato Lietuva.*

*Mes susigražinam mūsų tautos Himną
Ir tautinę vėliavą trijų spalvų,
Geltoną, žalią ir raudoną,
Tegul vėl plevėsuoja, tarpe kitų laisvų tautų.*

*Nors nelengvas buvo laisvės atkūrimas,
Okupantas nenorėjo išleisti iš savo nagų.
Buvo paskelbęs visuotinę blokadą,
Baugino visą tautą išmarinti badu...*

*Bet laisvės troškimas viską nugalėjo,
Tuomet vienybė ir meilė jungė visus.
Daug atsiekėme per 15-ka laisvės metų,
Bet dar daug liko neužgijusių žaizdų...*

Lionginas Paškus, Burlington, Canada

Doloresa Kazragytė

LVI

DOMINYKO ŠPOKO GIMTADIENIS

“O Dieve, Dieve, ką daryti? Aklavietė. Būti ar nebūti?” – pagalvojo Dominykas Špokas ir, laimei, prunkštelėjo iš juoko (tebūna palaimintas humoro jausmas!) prisiminęs, jog tai citata iš garsiojo “Hamleto” monologo. Ne, Hamleto jis ne vaidino. Tokių vaidmenų net pauostyti neteko. Dominykas visada buvo antraeilis aktorius. Pastaruoju metu jau trečiaeilis ar šešiaeilis...

O svajonės, kaip ir visos svajonės, - didingos, gražios, šviesios. Buvo beišsipildančios. Pirmas ir paskutinis vaidmuo – pagrindinis, pavykęs, sulaukė publikos ir kritikos dėmesio. “Daug žadantis”, “teikiantis vilčių” – taip buvo apibūdintas dviejuose pagrindiniuose laikraščiuose, o viename (mažesniame) net “gims ta ryškus jaunas talentas”.

Ir viskas. Nieko daugiau: nei pagyrų, nei kritikos. Niekada. Kas nutiko? Kodėl toks trumpas skrydis? Kodėl vienintelis? Rodos, neįlindo į šeimyninio gyvenimo spąstus, neprasigėrė, buvo darbštus, viską vaidino didžiai stengdamasis, nereikalavo, nepurkštavo, buvo kantrus, ištikimas savo teatrui, atlaidus režisieriams (juk visokių priekvaidžiai yra tarp jų), nesistengė pakeisti nei gyvenimo, nei juolab pasaulio. Porą dešimtmečių tikėjo: jau šį sezoną tikrai bus koks geras vaidmuo. Ypač gruodžio mėnesį tikėjimas sustiprėjo. Mat žiema (pasaulis tapdavo baltas, švarus, purus). Artėja Kalėdos, Naujieji metai... Jaudulys, vilties plevenimas jaučiamas ir gatvėje, ir troleibuse. Bus. Bus kažkas gero. Viskas pasikeis. Turi pasikeisti.

Praeidavo Kalėdos, Naujieji. Ne, Dominykas ilgai neuždavo, nepasigerdavo. Dažniausiai sutikdavo Naujuosius teatre su taure šampano, dar pasiūlaistydavo kiek grimo kambariuose ir, palikęs “skraidančius” kolegas, išeidavo namo. Suvokęs, kad nieko neįvyko, nieko neįvyks, slinkdavo pėsčias (taksi niekada nelikdavo pinigų) į savo kalną, ilgesingai žvelgdamas į didingų ažuolų viršūnes, pavydėdamas jiems ramybės. Pavydėdamas jiems šalto snaudulio. Širdis tarytum sustodavo plakusi, viskas jame apmirdavo ir – nykuma, nykuma, nykuma...

Beveik dešimt metų Dominykas vaidina tik mažičius epizodus. Dažniausiai be žodžių, kartais pastraksi kokioj pasakoj, pašūkaloja masinėse scenose. Ir vis dažniau stovi prie lango savo vienatviškame bute, žvelgia į nykią blokinių barakų ir gamyklų panoramą, rūko cigaretę po cigaretės, užduoda sau, Dievui, nežinia kam vis tuos pačius klausimus: “Kodėl man taip? Ką dariau blogai? Gal buvau be talento? Gal apsirikau?” Joks atsakymas aiškiai nesuskambėdavo nei galvoje, nei širdyje. Tik akla tyla. Jis ir nelaukė atsakymo. Jis jo nežinojo. Tik klausdavo ir klausdavo.

Pastaruoju metu jis vengė išeiti į balkoną. Vis dėlto dvyliktas aukštas, dažnai blykstelėdavo mintis šokti žemyn. Išpildavo prakaitas. Greit uždarydavo balkono duris, stverdavo striukę ir puldavo į gatvę. Eidavo, eidavo...

“Šiandien mano gimimo diena! – tvykstelėjo mintis, parėjęs po vaikiško spektaklio. –

Akimirka iš įvykusio “Jaunimėlis” kovo 6 d. koncerto Cleveland, OH.

Napoleono Vaciano nuotr.

JAUNIMĖLIS

Vilniaus Universiteto liaudiškos muzikos ansamblio “Jaunimėlis”, JAV LB Clevelando skyriaus rengiamo koncerto Clevelando visuomenė nekantriai laukė nuo 2004 metų. Tai kovo 6-tą, sekmadienį, 2005, į Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos auditoriją susirinko gražus būrys žiūrovų išgirsti liaudiškos muzikos ir grožėtis tautiniais šokiais iš įvairių Lietuvos regionų ir laikotarpių. Ansamblio vadovai Bronislovas Glovickis, kuris yra muzikologas ir taip pat dalyvauja grupėje kaip smuikininkas ir dainininkas kartu su šokių grupės vadove, choreografe Stefanija Kazlauskiene, dainininkai-instrumentalistai – Darius Cibulskis, Martynas

Glovickis, Tadas Glovickis, Medardas Trimonis, Edita Meškuvienė, Julius Česnakauskas, Neringa Klibavičiūtė, Renata Kunigienė, Domas Vielavičius bei Dalia Sunelaitytė (VU žurnalistikos studentė, aprašanti kelionę Lietuvos spaudoje) atliko programą.

Žiūrovus iškart gerai nuteikė lietuviškos-patriotiškos pirmos dainos: Maironio – Eina garsas (nuo pat Vilniaus) ir partizanų “Stoviu aš parimus”. Toliau buvo senovės liaudies harmonizuotos dainos, liaudies motyvais muzika ar choreografija sukurta tautiniams šokiams, polkoms, valsams, ir senoviam fokstrotui, romansams.

Du kartus programoje buvo įterpti liaudiški šokiai, kai jau-

Ot, velnias, kam prisiminiau? Pamanyk, įvykis Gimiau prieš 58-erius metus. Kuriems velniams gimiau?” – vėl prasidėjo klausimų antplūdis. Dominykas Špokas stveria telefono ragelį. Suka numerį. Atsiliepia prikimęs Marės balsas.

- Klausau. Tu, Domai?
- Mare! Važiuojam šiandien prie jūros!
- Ką?! Prie kokios jūros?
- Prie Baltijos. Važiuojam, Mare! Šiandien mano gimimo diena.

- A, tai sveikinu. Daug laimės...
- Sakau, lekiu prie jūros, girdi?
- Baik juokus. Ateik į teatrą. Šampano išgersim. Aš sveikinsiu. Ateisi?

- Ne! Važiuojam prie jūros, Mare! Prašau! Labai reikia, Mare, prašau! – Dominykas keistu balsu, lyg verkdamas, o gal ir tikrai verkdamas, kalbėjo, prašė, maldavo. Kažkas veržėsi iš tos gelmės, iš tos, kur širdis, kur paslaptys ir ilgesys, kur šauksmas ir ašaros amžinai tūno uždaryti, užsklęsti, palaidoti. Marė vienintelė suprasdavo Domą, vienintelė, kuriai atverdavo širdies kertele, tokia pat vieniša, teatro žiurkelė, darbininkėlė, prirakinta prie scenos pulto, tamšios erdvės, prisodrintos intrigu, kaprizų, džiaugsmo, nuobodulio bakterijomis. Prakeik-

tas teatras. Palaimintas teatras. Pragaras ir išganymas.

- Man repeticija, baik kvailioti, Domai. Laukiu teatre. Iki.
- Ne, Mare, ne. Paklausyk. Vieną kartą gyvenime padarykim kažką... Padarykim, Mare! Man reikia jūros! Mare, mums visiems reikia jūros!
- Eik tu po velnių. Baik tą teatyrą! Domai, aš vėluoju į darbą. Iki!

Tūt-tūt-tūt... Marė padėjo ragelį.

Nežinia, kiek tūtavo numestas ragelis. Nežinia, kiek sėdėjo ant grindų Dominykas Špokas, nuleidęs žilą garbanotą galvą. Verkė. Garsiai, nieko nebijodamas, laisvai, skaudžiai, dėl savo vienatvės, dėl visų amžinos vienatvės, verkė, prašydamas atleidimo motinos, tėvo tos keistos moters, kuri norėjo dovanoti jam kūdikį... Neleido. Jis neleido. Kur ji dabar? Kodėl aš toks? Kodėl taip? Vėl daužėsi klausimai be atsakymo.

Nusišluostė nosį ir ašaras į megztinio rankovę. Virtuvėje iš saujos atsigerė šalto vandens. Atidarė balkoną. Nusisegė nuo

nieji ansamblio šokėjai įtraukė publiką linksmai šokti kartu.

Buvo nervuotasi kad tik trys repeticijos atliktos pasiruošimui, nes, kaip išsireiškė, kad koncertuoja kur klestėjo “Čiurlionio” ansamblis, “Grandinė-lė”, “Vyrų oktetas”, ir kur toliau pasižymi tautinių šokių grupės bei choras “Exultate”.

Tačiau “Jaunimėlio” kapelos vadovai atsiduso, kai taip šiltai priėmė plojimais jų pasirodymą žiūrovai.

Bet tikrai, savo koncertu ir viešnage Clevelande įsigijo įvertinimo, meilės ir pagarbos, nes ne tik ruošėsi koncertui, bet suspėjo atrasti laiko aplankyti lituanistinę šeštadieninę mokyklą, susipažinti ir praleisti laiką mokinant mokinius tautinius šokius su dabartine išplėsta choreografija. Suspėjo dar aplankyti Clevelando pensininkus jų mėnesinių priešpiečių metu ir pasirodė su trumpa programa, aplankė prezidentų mauzoliejus bei parinktus vietinius muziejus.

Ši pasišventusi jaunimo grupė sudaryta iš studentų, atvažiavo daugumoje savo lėšomis palaikyti ryšį tarp Lietuvos ir išeivijos lietuvių.

Linkime sėkmės mene ir moksle.

**Dr. Viktoras Stankus,
JAV LB Clevelando
skyriaus vicepirm.**

rankos laikrodį ir padėjo ant palangės. Stovėjo apsuptas pašėlusio vėjo. Juk dvyliktas aukštas. Dangumi lėkė kaip pamišę debesų tumulai. Beprasmiškas aklas likimas.

Dar brūkštelėjo rankove per nosį. Užsimerkė. Atsimerkė ir perkėlė koją per balkono kraštą...

Čaižus durų skambutis. Sudrebėjo nuo galvos iki kojų. Be nuovokos atidarė duris – Marė. Stovi. Šypsosi. Vienoje rankoje metrinė rožė – raudona, spygliai kaip vanago nagai. Kitoje – lagaminėlis. Beretė ant šono. Lūpos kreivai padažytos.
- Sveikinu. Važiuojam prie jūros! Išsiprašiau. Ir pinigų gavau pasiskolinti. O tu... ko toks keistas? Kas yra?

Domas stveria Marę ir kažką šaukia jai į ausį. Skersvėjis trenkia kambario duris, stiklai pasipila ant grindų, kaip žibantys vaikystės ledo trupinėliai.

Būk pasveikinta, jūra!

Du nelaimingai laimingi žmoneliai šį vakarą kvėpuos Tavo laisvę, Tavo amžiną įkvėpimą.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ	
	METAMS - \$55,
	PUSEI METŲ - \$40,
	PIRMA KLASE - \$78,
	ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
	METAMS - \$130.00

Poetas, sukaktuvininkas Donius Remys su savo gyvenimo drauge Irena prie savo buto Palangoje. *E. Šulaičio nuotr.*

SAVO GIMTADIENĮ ŠVENTĖ PALANGOJE

Vasario 10-ji Doniaus Remio gyvenime buvo neeilinė diena: ji paženklino šio irgi neeilinio vyro 80-įjį gimtadienį. O kas yra tas Remys? Gal daug kas paklaus. Mes tokiems turime štai kokią atsakymą.

Jis yra vienas iš nedaugelio karo pabėgėlių, kurie 1944-siais apleido savo tėvynę, nenorėję patekti į komunistinį “rojų”, vėliau pasiekė Ameriką ir čia išgyvenus ilgus dešimtmečius, kada Lietuva tapo laisva, sugrįžo į gimtinę.

Negana to, Donius ne tik grįžo namo, bet ir labiau atsidėjo kūrybiniam darbui ir per 10 metų išleido 10 savo poezijos knygų. Taip – net dešimtį knygų, kurios šiandien yra išrikiuotos ir mūsų asmeninėje bibliotekoje šalia kelių tūkstančių kitų leidinių.

Ankstesniais metais savo eilėraščius spausdinęs išeivijoje leidžiamuose leidiniuose. (*Drauge, Lietuvių dienose, Aiduose* ir kitur), Donius daugiau įkvėpimo kūrybai gavo tik atvažiavęs Lietuvon. Pradžioje čia jis praleisdavo po 6 mėnesius, o kiek vėliau nusprendė

persikelti gyventi visam laikui.

Gimęs Mažeikiuose, jis gyvenamąją vietą pasirinko Lietuvos pajūrį – Palangą. Čia gimė ir jo pirmasis eilėraščių tomelis “Išsipildymo sala”, išleistas 1992 m. Jį kas metai sekė naujos knygos “Auksinė vasara”, “Išlikęs džiaugsmas”, “Svajonių gėlės”, “Klajūno kelias” ir kitos. Kurgi čia visas išvardinsi – vien tik tas užimtų daug vietos.

Nepatekęs į prestižinį Lietuvos rašytojų sambūrį – Lietuvos Rašytojų draugiją, D. Remys įstojo į vieną iš dviejų kitų rašytojų grupių – Lietuvos kaimo rašytojų sąjungą. Už savo poezijos knygą “Pažinimo gėlės” (ji turi 212 psl.) jis sulaukė šios sąjungos “Varpo” vardo premijos.

Negana to, šis poetas vienas ar su kitais rašytojais daug važinėjo po Lietuvą. Rengė susitikimus su moksleiviais, visuomene, skaitė poeziją, pasakojo apie praleistus metus už Atlanto.

Vienu metu jis vystė plačią akciją už tai, kad Lietuvoje būtų atsisakyta svetimų žodžių, ku-

rie Nepriklausomybės pradžioje kaip piktžolės skverbėsi lietuvių kalboj, kūryboj.

“Rašymas man yra sielos šauksmas, į kurį negaliu neatsakyti”, - jis mums nekartą yra pareiškęs, kai grįždavo dar paviešėti Amerikon, o vėliau, kada jį sutikdavome Palangoje. Reikia pažymėti, kad jo poezijoje vyrauja meilės, tėvynės ilgesio, jaunystės bei nostalgijos motyvai, kuriuos autorius dėsto ramiai, aiškiai, be dirbtino jausmo.

POETĄ KANKINO LIGA

Kai D. Remį prieš 6 metus aplankė jo buveinėje, nepertoliausiai Baltijos jūros Palangoje, jis buvo pilnas kūrybinių polėkių, rašė ir leido poezijos knygas, važinėjo po Lietuvą su poezijos programomis. Atrodė, kad taip ir toliau bus.

Tačiau prieš maždaug 3 metus, jo sveikata pradėjo šlubuoti ir reikėjo sumažinti aktyvumą. Ir dabar jau pora metų praėjo, kuomet nesusilaukiame jo poezijos rinkinių.

Gimtadienio išvakarėse paskambinus į Palangą ir kalbantis su poetu, paaiškėjo, kad jis neseniai tik buvo sugrįžęs iš ligoninės po sunkokos operacijos.

“Dėkui Dievui, kad, kaip atrodo, viskas gerai pavyko ir pradedu atgauti jėgas”, - kalbėjo jis. Sakėsi, kad jau turi nemažą eilėraščių vienuoliktajam rinkiniui. “Kuomet labiau sustiprėsiu, bandysiu visą medžiagą paruošti spaudai”, - teigė mums savo 80-jo gimtadienio sulaukęs mūsų kaimynystėje gyvenęs Donius Remys, dabar apie dešimtį metų kvėpuojantis Lietuvos oru ir vaikščiojantis vaikystės dienų takais.

Edvardas Šulaitis

KNYGA MANO GYVENIME

(Pasaka, kurios negaliu pamiršti)

Pasaka, pasaka, pasaka... Toks trapus ir švelnus žodis, gražinantis į vaikystę – svajonių šalį. Ten laikas neskaičiuojamas, ten gali žaisti į valias, ten tavo didžiausias rūpestis – lėlės ar netyčia suplėšytos kelnės... Čia – tavo pasaulis, kuriame esi laimingas ir niekieno netrukdomas. Čia – tavo namai, į kuriuos visada norisi sugrįžti...

Štai ir vėl aš išsidrebiu didelėje tėvų lovoje, visai kaip tada, kai buvau kokių šešerių, pasiimu savo mėgstamiausią knygėlę “Eglė žalčių karalienė”, ir pasaka prasideda. Prieš akis stovi gražioji Eglė šviešiais, geltonais plaukais, tyra ir nuoširdi mergaitė, žaidžianti vandenyje su savo seserimis. Pasirodęs žaltys priverčia mergelę duoti pažadą, kuris, atrodo, toks kvailas ir netikroviškas, juk kas tekės už žalčio? Bet taip dažnai atsitinka ir realiame gyvenime, kuomet ką nors pažadėjusi, paleidžiu pažadą kaip vėją, o kai ateina atsiskaitymo diena, viskas nebeatrodo taip paprasta.

Verčiu knygėlės puslapį po puslapio taip greitai, kaip pasakos herojams lekia laikas. Eglė pamilsta šlykštųjį žaltį – savo vyrą Žilviną – ir susilaukia keturių puikių vaikų: Ažuolo ir Uosio, spinduliuojančių drąsa ir didybe, gražuolio Beržo ir laibutės Drebulėlės. Koks mažas žingsnis nuo neapykantos ir šleikštulio iki meilės ir pagarbos. O juk dažnai apie žmogų sprendžiamo iš jo išvaizdos, kuri ne visada yra tobula. Tačiau juk išorė yra tarsi kokonas, galbūt

slepiantis gražų drugelį, reikia tik šiek tiek palaukti ir jis išsiskleis, pakils.

Išdavystė. Ji neaplenkia Eglės, kaip ir mūsų visų. Kiek kartų patys artimiausi žmonės mane įskaudino pameluodami ar išduodami! Dabar suprantu, kaip turėjo jaustis Eglė, išduota savo jauniausios dukters. Sužeista širdis ilgai gyja. Tačiau randai sustiprina ir užgrūdina žmogų, jis tampa nebe toks patiklus, daugiau užsidaręs savyje.

Mylimo žmogaus netektis – tai savo dalelės praradimas, kurią laikui bėgant gali užpildyti kitas žmogus. Tačiau prisiminimas visada išliks širdies kertelėje, ir niekas, kad ir kaip to norėdamas, jau neištrins to skausmo, kuomet Žilvinas atplaukė “kraujo puta”, ir baigėsi ta nuostabi meilės istorija.

Užverčiau knygą ir padėjau atgal į lentyną – niekada nepamiršiu to sudrėkusio seno popieriaus kvapo, apiplyšusio viršelio ir gelsvų puslapių. Net nepastebėjau, kaip skruostais ėmė riedėti ašaros. Kaskart skaitydama šią pasaką, joje atrandu vis naujų dalykų, kiekvieną kartą ji man atrodo vis mielesnė, artimesnė širdžiai. Turbūt tas vakaras, kuomet mama pasisodino mane ant kelių ir ėmė sekti šią pasaką, visada išliks atmintyje. Ji įvedė į kitokį pasaulį, kuris dabar mane lydi per visą gyvenimą. Tikiuosi, kad ir aš vieną dieną savo vaikams ir anūkams atversiu šią nuostabią pasakų šalį.

Irena Kovalevskā, 9 kl.

VYRESNIEJI SUKŪRĖ, O JAUNESNIEJI BAIGIA PRARASTI

Kaip vyko Britanijos lietuvių visuomeninio turto naikinimas

Kazys Barėnas

III.

Dalis rašytojų kreipėsi net į mane, nors jau seniai tenai nebedirbau, vis klausinėdami, kaip čia dabar yra.

1984 m. gruodžio 14 d. *Europos lietuvių* Nr. 48 V. Dargis paskelbė, kaip atrodo to numatytojo Nidos fondo reikalai. Fonde sutelktosios lėšos būsiančios naudojamos spaustuvės mašinoms pirkti ir turimosioms gerinti ir leidiniams remti. Rašo, kad fondą remti bus kviečiami *Europos lietuvių* skaitytojai, NKK nariai, rašytojai ir žurnalistai ir įvairių profesijų atstovai ir visuomenininkai. Sakė, kad fonde jau yra 1.381 sv. ir 11 penų. Iš jų, kuriems išsiuntinėti kvietimai, susilaukta ir kritiškų pastabų. Nurodoma, kad per dide-

lis nario mokestis ir nereikalingas tas premijų skyrimas.

V. Dargis tikisi sudaryti 20.000 svarų fondą.

Tie nemaži spaudos skyriaus nuostoliai, kurie vis didėja, verčia vadovus ieškoti būdų, kaip sustabdyti tą smukimą. Kaip 1985 m. sausio 8 d. *Europos lietuvių* Nr.6 išspausdintame didelesniame straipsnyje “Spaudos talka” rašo Juozas Vilčinskas, 1984 m. spaudos skyriaus nuostolis buvo daugiau kaip 10.000 svarų. Tad leidėjai ir bendradarbiai buvo susirinkę pasitarti, kaip pagerinti padėtį. Jis rašo: “Gera tvarkomoje ekonominėje organizacijoje apyvartos pelnas turėtų būti naudojamas įrengimų ir pastatų

modernizavimui. Tuo pagrindu tvarkant reikalus, LNB pelnas turėtų būti naudojamas Namų remontui, kas yra daroma, ir Nidos spaustuvės modernizavimui, kad dabar tik planuojama daryti. Laikraštis ir Nidos knygų klubas turėtų verstis galimai savistoviai ar gal tik su nežymia parama. Bet kaip tai pasiekti?”

Pasitarimo dalyviai kėlė dažnai jau ligi tol kartotą ir nieko gera nedavusią mintį, kad reikia pritraukti daugiau prenumeratorių ir rūpintis, jog jie laiku atsiskaitytų. O kad kituose kraštuose gyvenantiems prenumeratoriams palengvėtų atsiskaitymas, sudaryti talkininkų tinklą, jie surinktų ir persiųstų administracijai pinigų ir adresus tų tautiečių, kurie dar neskaitytų laikraščio. Taip pat svarbu įpratinti jaunimą skaityti lietuvišką laikraštį ir knygas, kad jis liktų lietuviškas.

Tokio net perdėto optimistiško tikėjimo laikėsi ir kiti

Centro Valdybos nariai – direktoriai. 1985 m. balandžio 4 d. *Europos lietuvių* išspausdintame pranešime DBLS pirm. J. Alkis rašo, kad prasidėjo spaudos skyriaus perorganizavimas. Būsiąs sumodernintas spausdinimo būdas. Tikimasi, kad nauja laikraščio išvaizda ir turinys pritrauks daugiau prenumeratorių, nes dabar pasitaiko, kad kelios šeimos skaito vieną egzempliorių. Jis tiki, kad užsienyje pavyks padvigubinti prenumeratorių skaičių.

Tasai vadinamasis moderninimas buvo vykdomas, kaip 1985 m. balandžio 13 d. pranešime LNB akcininkams nurodoma. Nupirktos rinkimo mašinos už 6.300 svarų, numatoma įsigyti plokščių gaminimo ir litografinę mašiną už 14.000 svarų. Jau pora čia minimų sumų rodo, kad neužteks 19.000 sv., kaip buvo planuota.

Ir čia pat nekokia žinia, kuri skelbiama 1985 m. *Europos lie-*

tuvių Nr.27. Per 1983-1984 metų 12 mėnesių spaudos skyrius davė 14.000 svarų nuostolių! Tai pakeliama laikraščio prenumerata Britanijoje iki 17.00 sv., užsieniuose iki 20 sv.

Europos lietuvių 1986 m. balandžio 10 d. išspausdintame pranešime DBLS J. Alkis mini, kad spaustuvės pertvarkymas eina į pabaigą. Tuomet jau pirmininkavęs LNB V. Dargis teigia, kad spaudos skyrius sumažino išlaidas ir padidino pajamas. Kiek sumažinta ir padidinta, jis nerašė. Iki 1987 m. visuotinio suvažiavimo neskelbiama nieko nauja. O suvažiavime nutarta panaikinti Nidos fondą, į kurį surinkta tik šiek tiek daugiau kaip 3.000 svarų, o ne 20.000, kaip V. Dargis planavo.

Savo apyskaitiniame pranešime 1988 m. suvažiavimui (išspausdintas *Europos lietuvių* balandžio 6 d.) DBLS J. Alkis rašo: *Europos lietuvis* ir spaudos skyrius Vlodo Dargio priežiūroje sustiprėjo, daro pažangą.

(Bus daugiau)

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 3 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 10 d., sekmadienį – Atvelykio stalas Dievo Motinos parapijoje. Rengia vyr. skaučių Židinys.

BALANDŽIO 17 d., WJCU Radijo stoties lėšų telkimas – RADIOTHONAS. Telefonas (216) 397-4438 arba (216) 397-4422. **GEGUŽĖS 7 d., šeštadienį 6:30 v.r.** Dievo Motinos parapijos salėje įvyks solistės Nidos Grigalavičiūtės koncertas. Rengia Ateities klubas.

GEGUŽĖS 8 d. 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 14 d., šeštadienį: Š. Amerikos lietuvių 2005-tų metų plaukimo pirmenybės John Carrol universiteto baseine, University Heights, Ohio. Rengia LSK Žaibo plaukimo sekcija. Informuoja Algirdas Bielskus, tel: 440-833-0545; arba Pilypas Taraška, tel. 440-944-7743; ar 440-478-8539 (cell); E-mail: ptaraska@yahoo.com

GEGUŽĖS 30 d. 8:30 v.r. Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 19 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

RUGPJŪČIO 14 d., sekmadienį 12 val., Lietuvių klubo tradicinis pokylis Amerikos italų vietovėje, 29717 Euclid Ave, Wickliffe, OH.

RUGSĖJO 11 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

LAPKRIČIO 13 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

POMPANO BEACH, FL

Naujai atsikūrusios Auksinio Kranto LB apylinkės valdyba kovo 5 surengė pirmą savo renginį – Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą *Flaming Pit* restorane. Dalyvavo apie 50 apyl. gyventojų ir svečių. Po gerų pietų prasidėjo minėjimo programa: himnai, kovotojų už laisvę ir nusipelnusių LB apyl. darbuotojų pagerbimai. J. Paškus ir O. Liutermozienė paskelbti garbės nariais. Pirm. D. Liutermozienė pasveikino susirinkusius ir pasidžiaugė, kad vėl grįžo galimybė su savaisiais pabendrauti. Toliau programą vedė valdybos narys V. Skupeika.

SUNNY HILLS, FL

Vasario 16 ir Kovo 11 buvo švenčiamos vasario 20. Šv. Teresės bažnyčioje iškilingas šv. Mišias koncelebravo kun. I. Gedvila, prel. F. Szczykutowicz ir kun. T. Rudnik. Giedoją “Antrosios jaunystės” choras, kurio moterų dauguma dėvėjo tautinius rūbus.

Popiet šventė buvo tęsiama salėje. Įnešus vėliavas ir sugiedojus himnus, kun. I. Gedvila perskaitė šventei skirtą maldą. Uždegus žvakes, buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. A. Grigaitis trumpai apžvelgė nepriklausomybės laikotarpį, kuriame buvo ir negerovių, ir daug atsiekimų. Pirm. J. Savaitis perskaitė JAV LB KV pirm. V. Vėbraištės dalį laiško apygardų ir apylinkių pirmininkams, kuriame nusiskundžiama, jog aukos kasmet mažėja. Dėl to ši-met yra skelbiamas specialus vėjus – aukojusieji šimtinę bus pagerbti elegantišku ženkliuku. Šventei pasibaigus buvo išda-lyti penki tokie ženkliukai. Vicepirm. L. Savaitienė perskaitė JAV LB KV paruoštą rezoliuciją, kuri buvo priimta.

Šventės programą sudarė ir vedė renginių vadovė E. Žebertavičienė. K. Genio eilėraščių “Laisvėjame” deklamavo V. Žebertavičius. Dueta “Skrenda mintys į tėvynę” atliko O. Adomaitienė ir E. Žebertavičienė. “Antros jaunystės” choras, vadovaujamas G. Beleckienės, jausmingai atliko keturias patriotines dainas. Šventė baigta giedant “Lietuva brangi”. Dalyvavo 47 nariai bei svečiai.

Sekė vaišės, pokalbiai ir aukų rinkimas. “Šimtininkų” ženkliukus gavo O. Adomaitienė, kun. I. Gedvila, J. Mačiulaitienė, L. Savaitienė ir J. Savaitis. Iš viso surinkta 950 dol. Solidarumo mokestį už 2005 buvo pradėta rinkti sausio 30 susirinkime. Jį jau sumokėjo 55 nariai.

“*Lietuvių biuletenis*” - kovo 15, 2005 Nr.238.

E. Krilavičienės iniciatyva pakviestas atvykti buvęs Seimo narys ir Sveikatos reikalų ministras prof. dr. Juozas Galdikas pradžioje kalbėjo apie Lietuvos valstybės laimėjimus ir problemas. Visur matoma patriotiškumo stoka, mokyklos ir žiniasklaida nepakankamai skiepija patriotiškumą, per mažai skiriama dėmesio tautinių švenčių ir tautai nusipelnusių žmonių prisiminimui. Iš kitos pusės, lietuviai patys pirmieji išdrįso pasiskelbti nepriklausomi nuo sovietinės imperijos, ir prezidentas, greičiausia, nedalyvaus gegužės 9 Maskvoje vyksiančiose pergalės prieš nacių iškilmėse, nepaisant rusų grasinimo santykių pablogėjimu.

JAV LB KV reikalams buvo suaukota 755 dol. Po 100 dol. aukoją J. Didžiulienė ir B. Plikaitis.

“*Lietuvių biuletenis*” - kovo 15, 2005 Nr.238.

DIRVAI AUKOJO

S.Lee, Seminole, FL. 25
E.Alšėnas, Brecksville, OH .. 25
E.Kronas, Canada 15
R.Žiedonis, Wlby. H., OH 11
V.Januškis, Cleveland, OH ... 10
S.Milašius, Tonawanda, NY... 10
S.Bakūnas, Cleveland, OH 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

Labai laukiam

NAUJŲ DIRVOS SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratos mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2005 m.gegužės 1 d. praveisti naujų skaitytojų telkimo vaju.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, už *Dirvą* metams (JAV ir Kanadoje) moka tik 40.00 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 115.00 dol.

Jei žinote asmenų, Jūsų kaimynystėje ar ir toliau gyvenančių (JAV ar Kanadoje), kurie *Dirvos* neskaity, atsiųskite jų adresus. Mes jiems pabandysime *Dirvą* kurį laiką siųsti nemokamai, kad jie pilnai su laikraščiu susipažintų ir jį pamėgtų.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Tel. numeris _____

Jei siūlote Dirvą siųsti susipažinimui, įrašykite siūlomą adresą:

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

(Atkelta iš 7 psl.)

kalbą tarė Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas Mindaugas Butkus. Jauna studentė paskaitė lietuvišką eilėraščių ir buvo parodyta Daivos Kezienės paruošta filma apie įvykius Lietuvoje skelbiant nepriklausomybę. Vaišės paruošė Jonas Kunca. Atsilankė 70 žmonių.

Šv. Velykų Prisikėlimo Mišios bus kovo 27-tą, sekmadienį, 7:00 val. ryto. Šv. Mišias laikys vyskupas Paulius Baltakis. Įprastų 10:00 val. mišių Velykų rytą Apreiškimo parapijoje nebus.

Norintys pateikti prašymą gauti Lietuvių fondo paramai, būtina atsiųsti į LF raštinę iki balandžio mėn. 15-os. Paramos prašymo anketa turi būti lietuvių kalba, naudojant kompiuterį arba rašoma mašinėle. Ranka, arba ne visai užpildytos anketos, nebus svarstomos.

Du jauni lietuviai, Lina ir Rimas Česnavičiai, abu gimę New Yorke nutarė pradėti labai įdomų naują projektą: gelbėti žemaitukus žirgus, kurių yra likę tiktai 143.

Dr. Giedrė Kumpikaitė

Century 21
LEADERS
Real Estate for Your World™
Ričardas Širvinskas
440 257-5033
REALTOR

HOUSEKEEPING
Pleasant Lake Villa,
a state of the art long term care facility, is looking for housekeepers to join our team.
Current shifts available:
6:30 am to 3:00 pm
or
7:30 am to 3:30 pm
Interested candidates should stop into the facility to fill out an application.
Pleasant Lake Villa
7260 Ridge Road
Parma, OH 44129 EOE

Housekeeping / Cleaning lady
Needed Cleveland Heights and Gates Mills areas
Please Call
cell # 216-402-9780
Home # 440-423-3278
Must have transportation.
Thank You

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Čikagos lietuvių krepšinio lygos "mažybių" rinktinė, kuri "žvaigždžių dienos" programoje rungtyniavo su "milžiniais" ir laimėjo.
E Šulaičio nuotr.

SPORTO ŽINIOS

BAIGĖSI ČIKAGOS LIETUVIŲ KREPŠINIO LYGOS TURNYRAS

2005 m. kovo 13 dieną Čikagoje, Illinois valstija įvyko paskutinės Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) turnyro varžybos ir baigiamoji vakaronė, kurioje gausiai susirinkusius krepšininkus ir šios sporto šakos gerbėjus pasveikino Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas.

Dalyvaudamas turnyro uždarymo renginiuose V. Ušackas LR prezidento Valdo Adamkaus vardo pasveikino ČLKL žaidėjus ir gerbėjus bei įteikė Lietuvos nacionalinės vyrų krepšinio olimpinės rinktinės ir Lietuvos ambasados

Vašingtone atminimo dovanas – Lietuvos rinktinės uniformos marškinėlius bei FIBA krepšinio kamuolį – ČLKL iniciatoriams Svajūnui Masilioniumi, Stepui Žiliui ir Aurimui Matulevičiui.

Sveikindamas šių metų ČLKL turnyro nugalėtoją "Alytaus" komandą, Lietuvos ambasadorius linkėjo išlaikyti ir stiprinti lietuvių krepšinio komandinio žaidimo tradicijas. "Krepšinyje atsiskleidžia lietuvių tautos energija ir ryžtas. Mūsų krepšininkų pasiekimai yra geriausias pavyzdys, rodantis, kad tautos jėga yra vienybėje ir susitelkime", – savo sveikinime

pažymėjo ambasadorius.

Kovojant dėl pagrindinio ČLKL prizo buvo žaidžiamos dvejios rungtynės – kovo 12 ir 13 d. "Alytaus" komanda nugalėjo "Kalnapilio" komandą abiejose rungtynėse rezultatu atitinkamai: 59:48 ir 72:66. Trečiąją vietą laimėjo "Radviliškio" komanda.

ČLKL senjorų turnyro nugalėtoja tapo "Lituanikos" komanda, finalinėse rungtynėse sekmadienį po pratęsimo rezultatu 53:51 įveikusi "Aukštaitiją", už kurią sezono metu žaidė ir ambasadorius V. Ušackas. Trečiąją vietą senjorų turnyre užėmė "Švyturys". ČLKL oficialiai veikia nuo 2004 m. pradžios, joje žaidžia 9 komandos. ČLKL senjorų turnyre rungtyniavo 5 komandos.

Šių metų kovo 19 dieną Vašingtone buvo surengtas trečiasis kasmetinis krepšinio turnyras Lietuvos ambasados JAV taurei laimėti, kurioje dalyvavo 18 iš įvairių JAV miestų.

LR ambasados inf.

D. RASIMOVIČIŪTĖ PASAULIO JAUNIMO ČEMPIONATE - PENKTA

Suomijoje vykstančiame pasaulio jaunimo (iki 21 metų) ir jaunių (iki 18 metų) biatlono čempionate ketvirtadienį Lietuvos atstovė Diana Rasimovičiūtė jaunimo merginų 7,5 km sprinto varžybose užėmė aukštą penktą vietą. 21 metų mūsų šalies biatlonininkė nuo medalio skyrė 37,4 sek.

Aukso medalį iškovojo be klaidų šaudžiusi vokiečių Magdalena Neuner – 23 min. 8,5 sek. 2-4 vietas užėmė Rusijos atstovės. Sidabras atiteko Anai Bulyginai (atsiliko 1 min. 2,8

sek.; 3 baudos ratai), bronzą – Anastasijai Šipulinai (+1.14,5; 2), o ketvirta liko Marija Kosinova (+1.44,0; 2).

D. Rasimovičiūtė, kuriai teko įveikti tris baudos ratus, nuo nugalėtojos atsiliko 1 min. 51,9 sek.

Kita Lietuvos atstovė 20-metė Veronika Lagun tarp 50 dalyvių buvo 37-a. Ji nugalėtojai pralaimėjo 5 min. 16,7 sek. (4).

D. Rasimovičiūtė kovo 15 d. 2,5 d. km lenktynėse buvo šešta. *ELTA*

GERIAUSIŲ PASAULIO DVIRATININKIŲ TARPE - DVI LIETUVĖS

Tarptautinės dviračių sporto sąjungos (UCI) paskelbtoje naujoje pasaulio plento dviratininkų reitingų lentelėje lietuvė Modesta Vžesniauskaitė, atstovaujanti Italijos komandai "SC Nobili Rubinetterie", užima 21-ąją vietą. 21 metų lietuvė turi 16 taškų.

Kita Lietuvos dviratininkė Edita Pučinskaitė, atstovaujanti taip pat "SC Nobili Rubinetterie" komandai, dalijasi 24-ąją vietą (10 tšk.).

Pirmauja pasaulio taurės

varžybų lyderė australė Oenone Wood, surinkusi 171 tašką. Iš viso klasifikuota 40 dviratininkų. *ELTA*

Kauno "Žalgirio" krepšininkai prarado paskutines viltis kovoti dėl vietos Eurolygos ketvirtfinalyje: Atėnuose (Graikija) Lietuvos čempionų ekipa 78:83 turėjo pripažinti "Panathinaikos" krepšininkų pranašumą. Tai buvo ketvirtoji nesėkmė TOP-16 varžybų F grupėje. *LGITIC*

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, telkianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)